

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Målbild för "Socialt hållbart Borås - vi tar ansvar för barn och unga"

Kommunstyrelsens beslut

Fastställa målbild 1 för Socialt hållbart Borås – vi tar gemensamt ansvar för barn och unga.

Uppdra åt Stadsledningskansliet att snarast återkomma med målbilder för resterande delar av Socialt hållbart Borås – exempelvis demokrati, jämställdhet, tillgänglighet, arbete, bostäder samt fysiska och sociala miljöer.

Inledning

En av åtgärderna i den antagna handlingsplanen för Socialt hållbart Borås är att ta fram en gemensam målbild. Syftet är att uppnå bättre samordning och styrning i frågor som rör social hållbarhet. Målbilden har formulerats utifrån det strategiska inriktningsbeslut som Kommunstyrelsen fastställde den 2 september 2019: "Socialt hållbart Borås – vi tar gemensamt ansvar för barn och unga" som gäller 2019-2020.

Socialt hållbart Borås är Borås Stads långsiktiga arbete för att motverka segregation samt öka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor och bättre hälsa. Det kan ta flera år innan vi ser resultat och arbetet kräver stor uthållighet. För att kunna arbeta mot mindre skillnader i livsvillkor behöver vi hantera de komplexa frågorna i stark samverkan mellan många verksamhetsområden och sektorer. Frågan är komplex och ryms inte inom en enskild verksamhet eller sektor. Endast genom tvärsektorielt arbete kan Borås Stad kraftsamla och nå resultat.

Det finns två syften med målbilden. Det första är att identifiera målområden och strategier som nämnder och verksamheter i Borås Stad kan samlas kring för att tillsammans bidra till att öka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor och bättre hälsa. Det andra syftet är att skapa en gemensam riktning för framtida åtgärder. Målbilden skapar gemensamma ramar där invånarna står i fokus.

För att arbetet med målbilden ska bli framgångsrikt är implementeringen av målbilden i nämnder och verksamheter viktig. Att delaktiggöra verksamheter,

professioner, civilsamhället och andra viktiga aktörer är en förutsättning för att skapa samverkan och nå en gemensam riktning. Målbilden har som främsta fokus målgruppen barn och unga. Detta är ett första steg inom Socialt hållbart Borås. I det kommande arbetet med strategier och åtgärder behöver flera utvecklingsområden involveras, till **exempel demokrati, jämställdhet, tillgänglighet, arbete, bostäder samt fysiska och sociala miljöer.**

Målbilden har tagits fram i bred dialog och samverkan vilket gör att det finns ett stöd och en stark samsyn gällande dess innehåll. Genom ett antal workshops har flera nyckelaktörer¹ inkluderats och delaktiggjorts i arbetet.

Utöver kunskapsinhämtningen från Borås Stads verksamheter och professioner grundar sig målbilden på forskningsbaserad kunskap. Utgångspunkterna för arbetet är slutbetänkandet² av Kommissionen för jämlik hälsa samt slutrapporten³ av Marmotkommissionen som handlar om att utjämna skillnaderna i hälsa.

Bakgrund

I Borås Stads välfärdsbokslut framgår det att folkhälsan utvecklas positivt men att skillnaderna i livsvillkor mellan olika grupper ökar. Det finns ett samband mellan utbildningsnivå och hälsa samt tillit och det finns skillnader mellan olika geografiska områden, åldersgrupper och mellan könen. Skillnader som i hög grad sammanfaller med befolkningens sociala sammansättning. Socialt hållbart Borås är Borås Stads långsiktiga arbete för att motverka segregation samt öka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor och hälsa. Att arbeta för jämlika livsvillkor är en långsiktig satsning och det kan ta flera år innan vi ser resultat. Målet kräver långsiktighet och uthållighet. Att öka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor och hälsa innebär i första hand inte att göra nytt, utan att göra mer och göra bättre.

Tyngden i Borås Stads sociala hållbarhetsarbete ligger på tidiga insatser i barns liv och innan problemen har blivit för stora. Ju tidigare desto bättre. Insatserna sker till alla och mer där det behövs som mest. En förutsättning är att arbetet sker tvärsektorielt, över nämnd- och förvaltningsgränser samt i samverkan mellan offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle.

För att kunna arbeta mot att utjämna skillnader i livsvillkor behöver vi hantera de komplexa frågorna i tydligare och starkare samverkan mellan flera verksamhetsområden och sektorer eftersom frågan är komplex och dess hantering inte ryms inom en enskild verksamhet eller sektor. Ingen enskild nämnd kan på egen hand skapa likvärdiga livsvillkor för invånarna i Borås. Genom tvärsektorielt arbete kan Borås stad däremot kraftsamla och skapa kapacitetshöjande samverkan. Målbilden förstärker förutsättningarna för stadens verksamheter att gemensamt ta ett helhetsperspektiv på frågan för att möta dess komplexa karaktär och tillsammans öka möjligheterna att påverka livsvillkoren och hälsan för medborgarna i Borås.

¹ Under hösten genomfördes sju workshops. Inbjudna var två politikergrupper, kvalitetsansvariga/controllers, strateger, civilsamhället, Nätverksgruppen barn och unga samt Stygruppen för familjecentraler.

² SOU. (2017). Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa – Förslag för ett långsiktigt arbete för en god och jämlik hälsa. Slutbetänkande av Kommissionen för jämlik hälsa. (SOU 2017:47). Stockholm: Statens offentliga utredningar.

³ CSDH (2008). Closing the gap in a generation: Health equity through action on the social determinants of health. Final report of the Commission on Social Determinants of Health. Geneva: World Health Organization.

Koppling till andra styrande dokument

Socialt hållbarhet handlar om att bygga och värna om ett samhälle där grundläggande mänskliga rättigheter respekteras och inga grupper missgynnas av formella eller informella strukturer. I praktiken innebär det hur väl vi lyckas fördela dagens ekonomiska och materiella resurser, sociala kapital och kvalitet på välfärdstjänster mellan olika grupper i samhället. Men det handlar också om hur vi lyckas överföra det till nästa generation. På så sätt är socialt hållbarhet ett omfattande begrepp och område och därför relaterar det till många av Borås Stads styrdokument. Inte minst verksamheternas grunduppdrag och visionen Borås 2025 där socialt hållbarhet är en av de tre hållbarhetsdimensionerna. Nedan listas några av de styrdokument som gränsar till målbilden för Socialt hållbart Borås:

1. Ungdomspolitiska programmet
2. Skolbiblioteksprogrammet
3. Program för föräldraskapsstöd
4. Program för öppen ungdomsverksamhet
5. Program för att förebygga psykisk ohälsa
6. Program för integrerat samhälle
7. Program för ett tillgängligt samhälle
8. Program för jämställdhetsintegrering
9. Program för nationella minoriteter
10. Drogpolitiska programmet

Koppling till andra pågående processer

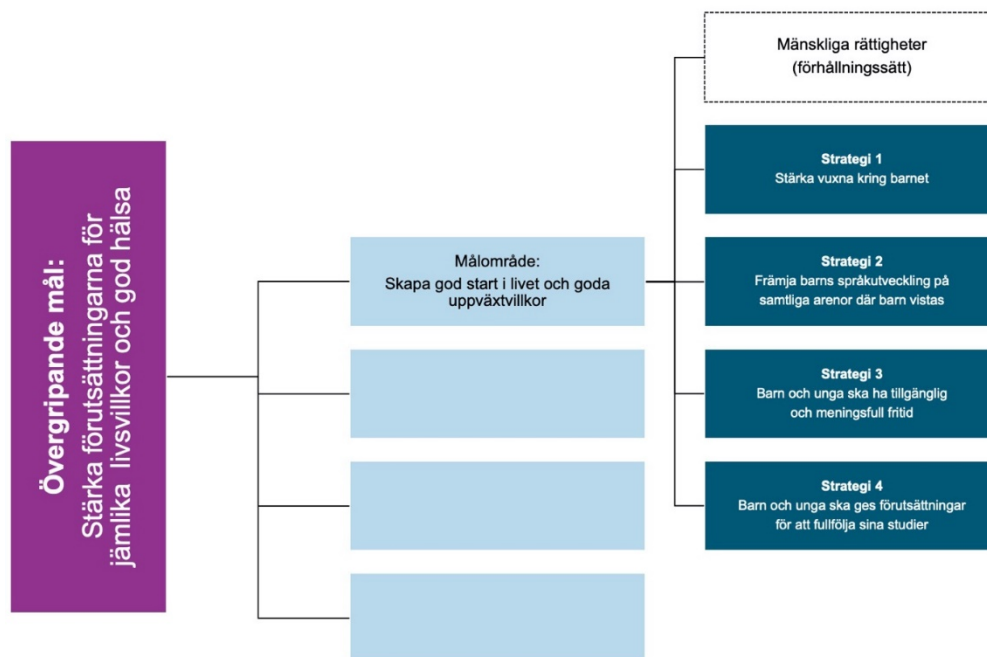
I Borås finns flera pågående arbeten som har en tydlig koppling till uppdraget Socialt hållbart Borås. En av dessa är Säker och trygg kommun, en annan är Kommunfullmäktiges Beredning för medborgarinflytande, **en tredje är arbete kopplat till välfärdsbokslutet och folkhälsoarbete**. Dessa arbeten behöver samordnas för att undvika dubbelarbete och dra nytta av stadens samlade kompetens och engagemang.

Målbildens struktur

Denna målbild⁴ inleds med en beskrivning av det övergripande målet för Socialt hållbart Borås. Därefter beskrivs målområdet som stadens sociala hållbarhetsarbete kommer fokusera på för att uppnå målet. Efter beskrivningen av målområdet följer strategier som är av betydelse för arbetet.

Vidare har strategierna konkretiserats genom utpekade åtgärder. De åtgärder som finns listade under strategierna är hämtade i handlingsplanen för Socialt hållbart Borås. Handlingsplanen omsätter strategiernas inriktning till konkreta åtgärder. Ambitionen är att i samverkan mellan olika samhällsaktörer, komplettera dessa åtgärder med nya åtgärder som leder till ökad måluppfyllelse enligt målet för målområde 1.

⁴ I nuläget är arbetet inriktat mot enbart ett målområde med tillhörande strategier, det som rör barn och unga. Det finns intentioner om att Socialt hållbart Borås ska inkludera fler målområden under 2020.

Övergripande mål: Stärka förutsättningarna för jämlika livsvillkor och god hälsa

Målet är jämlika livsvillkor och förutsättningar för god hälsa för hela Borås Stads befolkning. Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska mellan grupper med olika social status samt mellan grupper som är diskriminerade, marginaliserade eller exkluderade. Målet ger en sammanhållen kommun där alla lever ett gott liv som de själva värdesätter.

Målområde 1: Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor

Här lyfts ett målområde som syftar till att visa vilken riktning Borås Stad behöver ta för att nå det övergripande målet. Det målområde som lyfts fram är av flera olika anledningar betydelsefullt för att öka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor och hälsa. Att förbättra livsvillkoren för invånarna i Borås är en viktig del av grunduppdraget. Borås Stad arbetar varje dag med att på olika sätt förbättra livsvillkoren för invånarna genom att fördela resurser och tillhandahålla verksamhet bland annat i form av stöd, omsorg, skola och hållbar stadsutveckling. Även om Borås Stad inte har full rådighet över de komplexa samhällsproblem som ligger bakom skillnader i livsvillkor, så är avsikten med målområdet att kraftsamla och skapa ett gemensamt fokus i förvaltningarnas arbete med att öka förutsättningarna till mer jämlika livsvillkor.

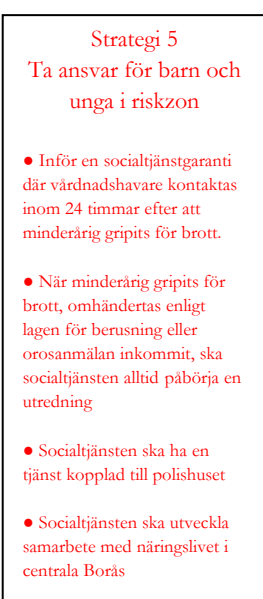
En god start i livet är avgörande för barns livsvillkor och hälsa, både under uppväxten och senare i vuxenlivet. Att få en god start i livet med goda ekonomiska och fysiska uppväxtvillkor, trygga relationer till vuxna, goda kamratrelationer samt lek och lärande, är viktigt för att uppnå kognitiva, mentala, sociala och motoriska färdigheter. Alla barn i Borås har inte samma förutsättningar för en god start i livet och goda uppväxtvillkor. Ojämlighet i livsvillkor och möjlighet mellan olika familjer bidrar till att barn har skilda förutsättningar att utvecklas under sin uppväxt. Alla föräldrar har inte samma sociala och ekonomiska resurser och förutsättningar. De socioekonomiska

förhållandena och den strukturella diskrimineringen avspeglar sig på detta sätt i barns olika uppväxtvillkor.

Borås Stad har möjlighet att påverka barns uppväxtvillkor genom exempelvis förskola, skola, socialtjänst, kultur och fritid samt goda livsmiljöer. Men att skapa förutsättningar för barns uppväxtvillkor delas också av andra aktörer, så som Västra Götalandsregionen och staten, och samverkan med dem är därför centralt för att lyckas skapa goda uppväxtvillkor. Även samverkan med civilsamhället är viktigt.

Strategier Målområde 1

Till målområdet **Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor** hör **fem** strategier.

Strategi 1: Stärka vuxna kring barnet

Vårdnadshavaren är den viktigaste resursen under ett barns uppväxt, både för anknytning, tidig språkutveckling och möjligheterna att klara skolan. Vårdnadshavare och andra vuxna i barn och ungas direkta närhet har en unik möjlighet att främja deras hälsa och utveckling. Den här strategin handlar om att Borås Stad i samverkan med Västra Götalandsregionen vidareutvecklar föräldraskapsstöd i stadens verksamheter. Framförallt handlar det om att tillgängliggöra föräldraskapsstöd till alla familjer, samt säkerställa att stödet når de familjer som behöver det mest.

Föräldraskapsstödet behöver också utvecklas och inkluderas med ett normmedvetet förhållningssätt för att kunna nå grupper som staden idag har svårt att nå. Barn och unga som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck⁵ är särskilt utsatta. Föräldraskapsstödet är ett sätt att bedriva främjande och förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck och som bidrar till att tillgodose barn och ungas rätt till ett liv fritt från våld och förtryck. Det främjande och förebyggande arbetet handlar därutöver om att skapa tillitsfulla relationer med föräldrar, vårdnadshavare och andra familjemedlemmar via stärkt kontakt och dialog. En viktig målsättning i dessa dialoger är att motverka den rädsla eller okunskap som kan råda i relation till myndigheter och därmed stärka tilliten till offentliga institutioner, men även stärka yrkesverksammas känsla av trygghet i att bemöta och hantera hedersrelaterat våld och förtryck. Familjecentraler är arenor där barn och unga vistas dagligen och har också en viktig roll i att förebygga våld och förtryck i alla dess former. Här finns även möjligheter till främjande insatser genom att skapa tillitsfulla relationer till barn, unga och deras vårdnadshavare vilket kan bidra till kontinuitet i arbetet.

I arbetet med att stärka vuxenvärlden är också arbetet med att med att få fler vuxna i egen försörjning av stor vikt. En egen försörjning ökar individens självkänsla och underlättar för att ta hand om de barn och ungdomar som finns i ens omgivning.

Strategi 2: Främja barns språkutveckling på samtliga arenor där barn och unga vistas

Språkutveckling är en grundläggande del av barns utveckling med nära relation till andra aspekter av barns utveckling, så som dess kognitiva, sociala och motoriska utveckling. Språkutveckling handlar om mer än det talade språket, och ringar in alla olika sätt som barn och unga kommunicerar på. Tidiga läs- och berättarupplevelser har stor betydelse för ett barns språkutveckling, skolgång och möjligheter fram i livet. Vårdnadshavaren är den viktigaste resursen för barnens språkutveckling. Att öka kunskap och medvetenhet hos vuxna runt barnet om vikten av läs- och berättarstunder är därför angeläget. För att varje barn ska ges möjlighet till en god språklig start i livet behöver verksamheter som möter barn och unga och vårdnadshavare ha god insikt och förståelse om språkets betydelse för jämlika livsvillkor.

⁵ Fr.o.m. 2018 har Arbetslivsnämnden ansvar för samverkan när det gäller hedersrelaterat våld och förtryck. En handlingsplan skall tas fram under 2020 som bygger på samverkan och samarbete mellan olika aktörer. På kunskapsbaserad grund ska Borås Stads arbeta med att förebygga, upptäcka och motverka att hedersrelaterade problem utvecklas och insatser samordnas. Arbetet inkluderar alla åldersgrupper även barn och ungdomar under 18 år.

Strategi 3: Ge barn och unga tillgänglig och meningsfull fritid

Vid sidan av lärandet inom utbildningssystemet har även fritiden en stor betydelse för barns och ungas utveckling. Barns kultur och fritidsliv är viktig för att skapa sammanhållning, stärka integrationen och främja hälsa och tillit. Det är en viktig komponent för att stärka barns sociala, emotionella, mentala och motoriska förutsättningar. För unga kan fritiden vara kompenserande och en viktig motvikt till en mindre tillfredsställande tillvaro.

Borås Stads kulturverksamhet ska därför utformas och utvecklas med hänsyn till barn och ungas utveckling. Barn och ungas kreativitet ska uppmuntras och de ska ha rätt till kulturövning och eget skapande oavsett uttrycksform. I synnerhet ska Borås Stad verka för att skapa möjligheter till delaktighet och inflytande för barn och unga i stadens verksamheter. Vidare ska staden underlätta möten mellan barn och ungdomar genom användandet av befintliga eller skapandet av nya, mötesplatser. Genom att skapa sammanhang där barn och unga från olika delar av befolkningen och staden möter varandra stärks den sociala sammanhållningen i samhället. **Bäst förutsättningar för sådana möten ges i föreningslivet. Därför ska föreningar bjudas in och ges möjlighet att verka på de kommunala mötesplatserna.**

Strategi 4: Ge barn förutsättningar till att fullfölja sina studier

Borås Stad ska skapa förutsättningar för att unga ska kunna fullfölja sina studier. Barn och unga som inte har en fullföljd gymnasieutbildning riskerar i högre grad arbetslöshet, sämre hälsa, kriminalitet, behov av försörjningsstöd och låg grad av delaktighet i samhället. Borås stad ska stärka sitt arbete med det kommunala aktivitetsansvaret samt bidra med insatser för att unga ska starta eller återuppta sina studier och fullfölja sin utbildning. Vuxenutbildningen är en annan viktig aktör som har till uppgift är att minska skillnaderna i livsvillkor genom att ge människor möjlighet att kompensera för ofullständig gymnasieutbildning och få förutsättningar att möta förändringar på arbetsmarknaden.

Strategi 5: Ta ansvar för barn och unga i riskzon

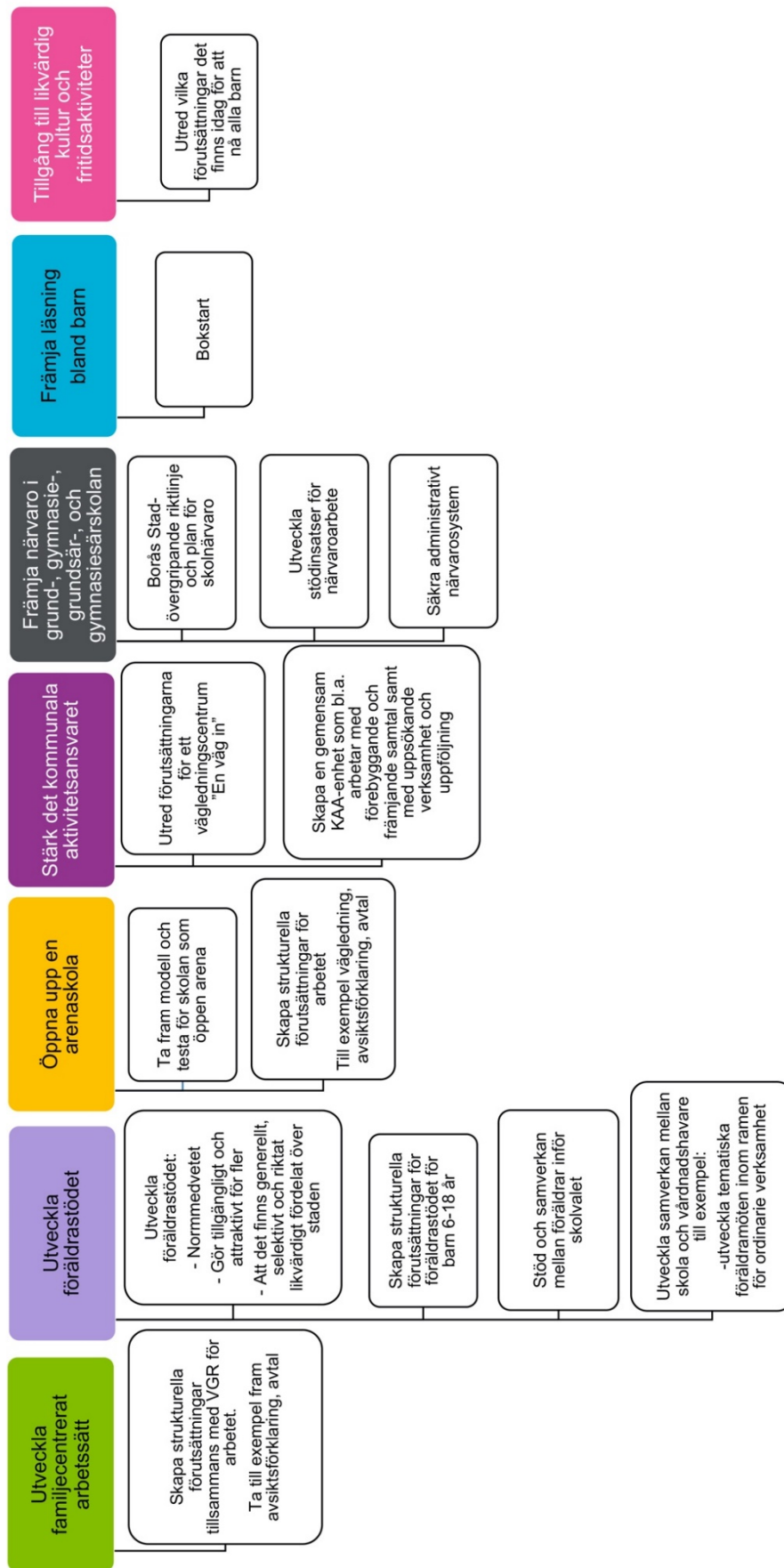
Borås Stad ska aktivt ta ansvar för att barn och unga inte hamnar i utsatthet eller kriminalitet. I det arbetet spelar framförallt socialtjänsten en viktig roll. Alla tecken på att barn eller unga riskerar fara illa eller att de ingår kriminell verksamhet ska tas på fullaste allvar. Det är genom tidiga insatser som vi ser till att de som hamnat på fel väg snabbt kan återgå till ett liv som laglydiga kommuninvånare med välordnade liv. Därför bör varje orosanmälan, gripande för brott eller omhändertagande enligt lagen om berusning leda till att utredning startas. En socialtjänstgaranti bör också införas som med betydelsen att vårdnadshavare alltid ska kontaktas inom 24 timmar efter att en minderårig gripits för brott. Därutöver bör socialtjänsten återinrätta en tjänst med koppling till polishuset för att underlätta samarbete mellan kommun och polis och utveckla tätare kontakt med stadens näringsliv för att enklare kunna identifiera unga som hamnat i utsatt eller uppvisar ett antisocialt eller kriminellt beteende.

Åtgärder kopplade till strategierna

Alla åtgärder som finns kopplade till strategierna är inte antagna i handlingsplanen som visas i nedanstående bild och behöver därför revideras med följande åtgärder kopplade till strategi 5:

- Inför en socialtjänstgaranti där vårdnadshavare kontaktas inom 24 timmar efter att minderårig gripits för brott.
- När minderårig gripits för brott, omhändertas enligt lagen för berusning eller orosanmälan inkommit, ska socialtjänsten alltid påbörja en utredning
- Socialtjänsten ska ha en tjänst kopplad till polishuset
- Socialtjänsten ska utveckla samarbete med näringslivet i centrala Borås

Målbilden bidrar till ett helhetsperspektiv av mål och åtgärder samt skapar bättre förutsättningar till uppföljning av arbetet.

Beslutet expedieras till

1. Samtliga nämnder och styrelser

Moderaterna

Annette Carlson
Martin Nilsson
Hasse Ikävalko
Lars-Gunnar Comén

Målbild för "Socialt hållbart Borås - vi tar ansvar för barn och unga"

Kommunstyrelsens beslut

Fastställa **den reviderade** målbilden för Socialt hållbart Borås

Inledning

En av åtgärderna i den antagna handlingsplanen för Socialt hållbart Borås är att ta fram en gemensam målbild. Syftet är att uppnå bättre samordning och styrning i frågor som rör social hållbarhet. Målbilden har formulerats utifrån det strategiska inriktningsbeslut som Kommunstyrelsen fastställde den 2 september 2019: "Socialt hållbart Borås – vi tar gemensamt ansvar för barn och unga" som gäller 2019-2020.

Socialt hållbart Borås är Borås Stads långsiktiga arbete för att motverka segregation samt öka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor och bättre hälsa. Det kan ta flera år innan vi ser resultat och arbetet kräver stor uthållighet. För att kunna arbeta mot mindre skillnader i livsvillkor behöver vi hantera de komplexa frågorna i stark samverkan mellan många verksamhetsområden och sektorer. Frågan är komplex och ryms inte inom en enskild verksamhet eller sektor. Endast genom tvärsektorielt arbete kan Borås Stad kraftsamla och nå resultat.

Det finns två syften med målbilden. Det första är att identifiera målområden och strategier som nämnder och verksamheter i Borås Stad kan samlas kring för att tillsammans bidra till att öka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor och bättre hälsa. Det andra syftet är att skapa en gemensam riktning för framtida åtgärder. Målbilden skapar gemensamma ramar där invånarna står i fokus.

För att arbetet med målbilden ska bli framgångsrikt är implementeringen av målbilden i nämnder och verksamheter viktig. Att delaktiggöra verksamheter, professioner, civilsamhället och andra viktiga aktörer är en förutsättning för att skapa samverkan och nå en gemensam riktning. Målbilden har som främsta fokus målgruppen barn och unga. Detta är ett första steg inom Socialt hållbart Borås. I det kommande arbetet med strategier och åtgärder behöver flera utvecklingsområden involveras, till exempel demokrati, arbete, bostäder och sociala miljöer.

Målbilden har tagits fram i bred dialog och samverkan vilket gör att det finns ett stöd och en stark samsyn gällande dess innehåll. Genom ett antal workshops har flera nyckelaktörer¹ inkluderats och delaktiggjorts i arbetet.

Utöver kunskapsinhämtningen från Borås Stads verksamheter och professioner grundar sig målbilden på forskningsbaserad kunskap. Utgångspunkterna för arbetet är slutbetänkandet² av Kommissionen för jämlik hälsa samt slutrapporten³ av Marmotkommissionen som handlar om att utjämna skillnaderna i hälsa.

Bakgrund

I Borås Stads välfärdsboks slut framgår det att folkhälsan utvecklas positivt men att skillnaderna i livsvillkor mellan olika grupper ökar. Det finns ett samband mellan utbildningsnivå och hälsa samt tillit och det finns skillnader mellan olika geografiska områden, åldersgrupper och mellan könen. Skillnader som i hög grad sammanfaller med befolkningens sociala sammansättning. Socialt hållbart Borås är Borås Stads långsiktiga arbete för att motverka segregation samt öka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor och hälsa. Att arbeta för jämlika livsvillkor är en långsiktig satsning och det kan ta flera år innan vi ser resultat. Målet kräver långsiktighet och uthållighet. Att öka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor och hälsa innebär i första hand inte att göra nytt, utan att göra mer och göra bättre.

Tyngden i Borås Stads sociala hållbarhetsarbete ligger på tidiga insatser i barns liv och innan problemen har blivit för stora. Ju tidigare desto bättre. Insatserna sker till alla och mer där det behövs som mest. En förutsättning är att arbetet sker tvärssektoriellt, över nämnd- och förvaltningsgränser samt i samverkan mellan offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle.

För att kunna arbeta mot att utjämna skillnader i livsvillkor behöver vi hantera de komplexa frågorna i tydligare och starkare samverkan mellan flera verksamhetsområden och sektorer eftersom frågan är komplex och dess hantering inte ryms inom en enskild verksamhet eller sektor. Ingen enskild nämnd kan på egen hand skapa likvärdiga livsvillkor för invånarna i Borås. Genom tvärssektoriellt arbete kan Borås stad däremot kraftsamla och skapa kapacitetshöjande samverkan. Målbilden förstärker förutsättningarna för stadens verksamheter att gemensamt ta ett helhetsperspektiv på frågan för att möta dess komplexa karaktär och tillsammans öka möjligheterna att påverka livsvillkoren och hälsan för medborgarna i Borås.

Koppling till andra styrande dokument

Social hållbarhet handlar om att bygga och värna om ett samhälle där grundläggande mänskliga rättigheter respekteras och inga grupper missgynnas av formella eller informella strukturer. I praktiken innebär det hur väl vi lyckas fördela dagens ekonomiska och materiella resurser, sociala kapital och kvalitet

¹ Under hösten genomfördes sju workshops. Inbjudna var två politikergrupper, kvalitetsansvariga/controllers, strateger, civilsamhället, Nätverksgruppen barn och unga samt Stygruppen för familjecentraler.

² SOU. (2017). Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa – Förslag för ett långsiktigt arbete för en god och jämlik hälsa. Slutbetänkande av Kommissionen för jämlik hälsa. (SOU 2017:47). Stockholm: Statens offentliga utredningar.

³ CSDH (2008). Closing the gap in a generation: Health equity through action on the social determinants of health. Final report of the Commission on Social Determinants of Health. Geneva: World Health Organization.

på välfärdstjänster mellan olika grupper i samhället. Men det handlar också om hur vi lyckas överföra det till nästa generation. På så sätt är social hållbarhet ett omfattande begrepp och område och därför relaterar det till många av Borås Stads styrdokument. Inte minst verksamheternas grunduppdrag och visionen Borås 2025 där social hållbarhet är en av de tre hållbarhetsdimensionerna. Nedan listas några av de styrdokument som gränsar till målbilden för Socialt hållbart Borås:

1. Ungdomspolitiska programmet
2. Skolbiblioteksprogrammet
3. Program för föräldraskapsstöd
4. Program för öppen ungdomsverksamhet
5. Program för att förebygga psykisk ohälsa
6. Program för integrerat samhälle
7. Program för ett tillgängligt samhälle
8. Program för jämställdhetsintegrering
9. Program för nationella minoriteter
10. Drogpolitiska programmet

Koppling till andra pågående processer

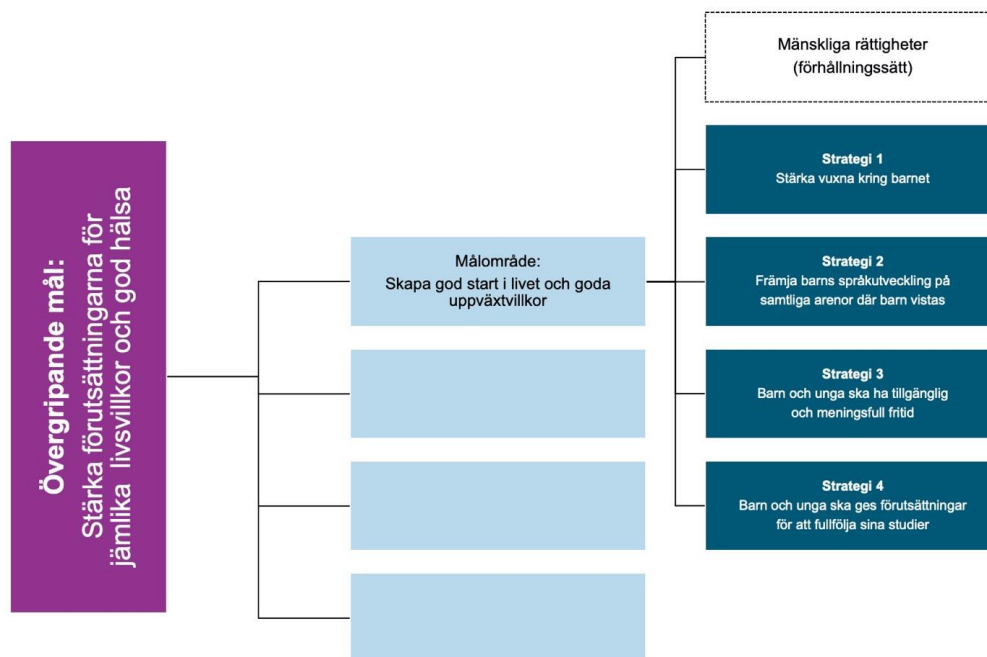
I Borås finns flera pågående arbeten som har en tydlig koppling till uppdraget Socialt hållbart Borås. En av dessa är Säker och trygg kommun, en annan är Kommunfullmäktiges Beredning för medborgarinflytande, **en tredje är välfärdsbokslutet och folkhälsoarbetet, och ett fjärde är resultatet från Norrby-rapporten**. Dessa arbeten behöver samordnas för att undvika dubbelarbete och dra nytta av stadens samlade kompetens och engagemang.

Målbildens struktur

Denna målbild⁴ inleds med en beskrivning av det övergripande målet för Socialt hållbart Borås. Därefter beskrivs målområdet som stadens sociala hållbarhetsarbete kommer fokusera på för att uppnå målet. Efter beskrivningen av målområdet följer strategier som är av betydelse för arbetet.

Vidare har strategierna konkretiserats genom utpekade åtgärder. De åtgärder som finns listade under strategierna är hämtade i handlingsplanen för Socialt hållbart Borås. Handlingsplanen omsätter strategiernas inriktning till konkreta åtgärder. Ambitionen är att i samverkan mellan olika samhällsaktörer, komplettera dessa åtgärder med nya åtgärder som leder till ökad måluppfyllelse enligt målet för målområde 1.

⁴ I nuläget är arbetet inriktat mot enbart ett målområde med tillhörande strategier, det som rör barn och unga. Det finns intentioner om att Socialt hållbart Borås ska inkludera fler målområden under 2020.

Övergripande mål: Stärka förutsättningarna för jämlika livsvillkor och god hälsa

Målet är jämlika livsvillkor och förutsättningar för god hälsa för hela Borås Stads befolkning. Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska mellan grupper med olika social status samt mellan grupper som är diskriminerade, marginaliserade eller exkluderade. Målet ger en sammanhållen kommun där alla lever ett gott liv som de själva värdesätter.

Målområde 1: Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor

Här lyfts ett målområde som syftar till att visa vilken riktning Borås Stad behöver ta för att nå det övergripande målet. Det målområde som lyfts fram är av flera olika anledningar betydelsefullt för att öka förutsättningarna för mer jämlika livsvillkor och hälsa. Att förbättra livsvillkoren för invånarna i Borås är en viktig del av grunduppdraget. Borås Stad arbetar varje dag med att på olika sätt förbättra livsvillkoren för invånarna genom att fördela resurser och tillhandahålla verksamhet bland annat i form av stöd, omsorg, skola och hållbar stadsutveckling. Även om Borås Stad inte har full rådighet över de komplexa samhällsproblem som ligger bakom skillnader i livsvillkor, så är avsikten med målområdet att kraftsamla och skapa ett gemensamt fokus i förvaltningarnas arbete med att öka förutsättningarna till mer jämlika livsvillkor.

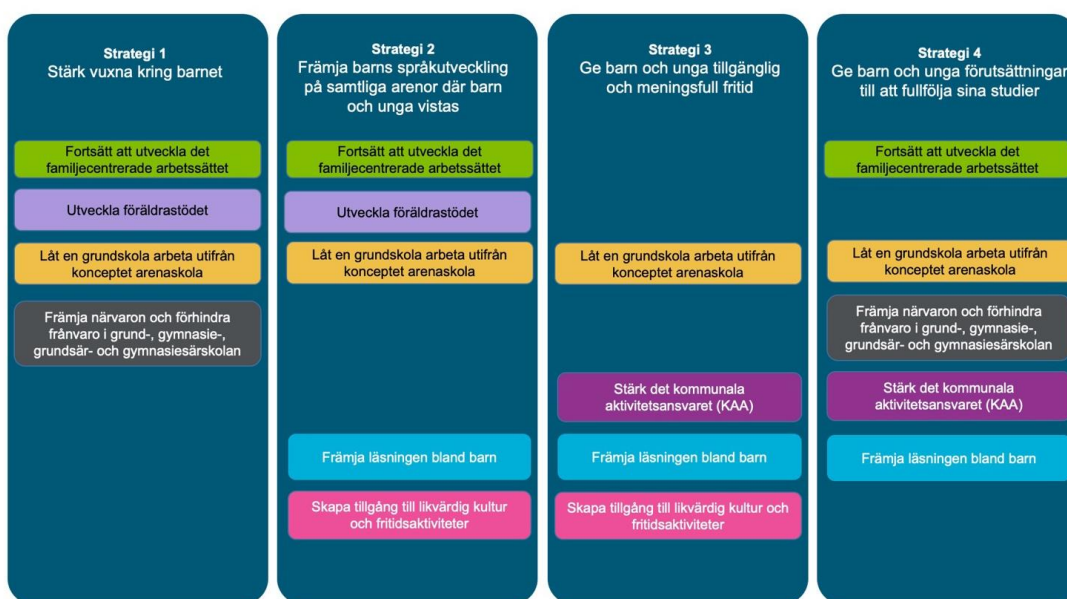
En god start i livet är avgörande för barns livsvillkor och hälsa, både under uppväxten och senare i vuxenlivet. Att få en god start i livet med goda ekonomiska och fysiska uppväxtvillkor, trygga relationer till vuxna, goda kamratrelationer samt lek och lärande, är viktigt för att uppnå kognitiva, mentala, sociala och motoriska färdigheter. Alla barn i Borås har inte samma förutsättningar för en god start i livet och goda uppväxtvillkor. Ojämlighet i livsvillkor och möjlighet mellan olika familjer bidrar till att barn har skilda förutsättningar att utvecklas under sin uppväxt. Alla föräldrar har inte samma sociala och ekonomiska resurser och förutsättningar. De socioekonomiska

förhållandena och den strukturella diskrimineringen avspeglar sig på detta sätt i barns olika uppväxtvillkor.

Borås Stad har möjlighet att påverka barns uppväxtvillkor genom exempelvis förskola, skola, socialtjänst, kultur och fritid samt goda livsmiljöer. Men att skapa förutsättningar för barns uppväxtvillkor delas också av andra aktörer, så som Västra Götalandsregionen och staten, och samverkan med dem är därför centralt för att lyckas skapa goda uppväxtvillkor. Även samverkan med civilsamhället är viktigt.

Strategier Målområde 1

Till målområdet **Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor** hör **fem** strategier.

Strategi 5

Inkludera barn och unga i det fria samhället

* Stimulera kritiskt och fritt tänkande

* Värna de ungas sexuella frihet

* Främja delaktighet i samhällets utveckling

* Inkludera barn och unga i det svenska samhällets normer och värdegrund

Strategi 1: Stärka vuxna kring barnet

Vårdnadshavaren är den viktigaste resursen under ett barns uppväxt, både för anknytning, tidig språkutveckling och möjligheterna att klara skolan.

Vårdnadshavare och andra vuxna i barn och ungas direkta närhet har en unik möjlighet att främja deras hälsa och utveckling. Den här strategin handlar om att Borås Stad i samverkan med Västra Götalandsregionen vidareutvecklar föräldraskapsstöd i stadens verksamheter. Framförallt handlar det om att tillgängliggöra föräldraskapsstöd till alla familjer, samt säkerställa att stödet når de familjer som behöver det mest.

Föräldraskapsstödet behöver också utvecklas och inkluderas med ett normmedvetet förhållningssätt för att kunna nå grupper som staden idag har svårt att nå. Barn och unga som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck⁵ är särskilt utsatta. Föräldraskapsstödet är ett sätt att bedriva främjande och förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck och som bidrar till att tillgodose barn och ungas rätt till ett liv fritt från våld och förtryck. Det främjande och förebyggande arbetet handlar därutöver om att skapa tillitsfulla relationer med föräldrar, vårdnadshavare och andra familjemedlemmar via stärkt kontakt och dialog. En viktig målsättning i dessa dialoger är att motverka den rädsla eller okunskap som kan råda i relation till myndigheter och därmed stärka tilliten till offentliga institutioner, men även stärka yrkesverksammas känsla av trygghet i att bemöta och hantera hedersrelaterat våld och förtryck. Familjecentraler är arenor där barn och unga vistas dagligen och har också en viktig roll i att förebygga våld och förtryck i alla dess former. Här finns även möjligheter till främjande insatser genom att skapa tillitsfulla relationer till barn, unga och deras vårdnadshavare vilket kan bidra till kontinuitet i arbetet.

Strategi 2: Främja barns språkutveckling på samtliga arenor där barn och unga vistas

Språkutveckling är en grundläggande del av barns utveckling med nära relation till andra aspekter av barns utveckling, så som dess kognitiva, sociala och motoriska utveckling. Språkutveckling handlar om mer än det talade språket, och ringar in alla olika sätt som barn och unga kommunicerar på. Tidiga läs- och berättarupplevelser har stor betydelse för ett barns språkutveckling, skolgång och möjligheter fram i livet. Vårdnadshavaren är den viktigaste resursen för barnens språkutveckling. Att öka kunskap och medvetenhet hos vuxna runt barnet om vikten av läs- och berättarstunder är därför angeläget. För att varje barn ska ges möjlighet till en god språklig start i livet behöver verksamheter som möter barn och unga och vårdnadshavare ha god insikt och förståelse om språkets betydelse för jämlika livsvillkor.

⁵ Fr.o.m. 2018 har Arbetslivsnämnden ansvar för samverkan när det gäller hedersrelaterat våld och förtryck. En handlingsplan skall tas fram under 2020 som bygger på samverkan och samarbete mellan olika aktörer. På kunskapsbaserad grund ska Borås Stads arbeta med att förebygga, upptäcka och motverka att hedersrelaterade problem utvecklas och insatser samordnas. Arbetet inkluderar alla åldersgrupper även barn och ungdomar under 18 år.

Strategi 3: Ge barn och unga tillgänglig och meningsfull fritid

Vid sidan av lärandet inom utbildningssystemet har även fritiden en stor betydelse för barns och ungas utveckling. Barns kultur och fritidsliv är viktig för att skapa sammanhållning, stärka integrationen och främja hälsa och tillit. Det är en viktig komponent för att stärka barns sociala, emotionella, mentala och motoriska förutsättningar. För unga kan fritiden vara kompenserande och en viktig motvikt till en mindre tillfredsställande tillvaro.

Borås Stads kulturverksamhet ska därför utformas och utvecklas med hänsyn till barn och ungas utveckling. Barn och ungas kreativitet ska uppmuntras och de ska ha rätt till kulturövning och eget skapande oavsett uttrycksform. I synnerhet ska Borås Stad verka för att skapa möjligheter till delaktighet och inflytande för barn och unga i stadens verksamheter. Vidare ska staden underlätta möten mellan barn och ungdomar genom användandet av befintliga eller skapandet av nya, mötesplatser. Genom att skapa sammanhang där barn och unga från olika delar av befolkningen och staden möter varandra stärks den sociala sammanhållningen i samhället.

Strategi 4: Ge barn förutsättningar till att fullfölja sina studier

Borås Stad ska skapa förutsättningar för att unga ska kunna fullfölja sina studier. Barn och unga som inte har en fullföljd gymnasieutbildning riskerar i högre grad arbetslöshet, sämre hälsa, kriminalitet, behov av försörjningsstöd och låg grad av delaktighet i samhället. Borås stad ska stärka sitt arbete med det kommunala aktivitetsansvaret samt bidra med insatser för att unga ska starta eller återuppta sina studier och fullfölja sin utbildning. Vuxenutbildningen är en annan viktig aktör som har till uppgift är att minska skillnaderna i livsvillkor genom att ge människor möjlighet att kompensera för ofullständig gymnasieutbildning och få förutsättningar att möta förändringar på arbetsmarknaden.

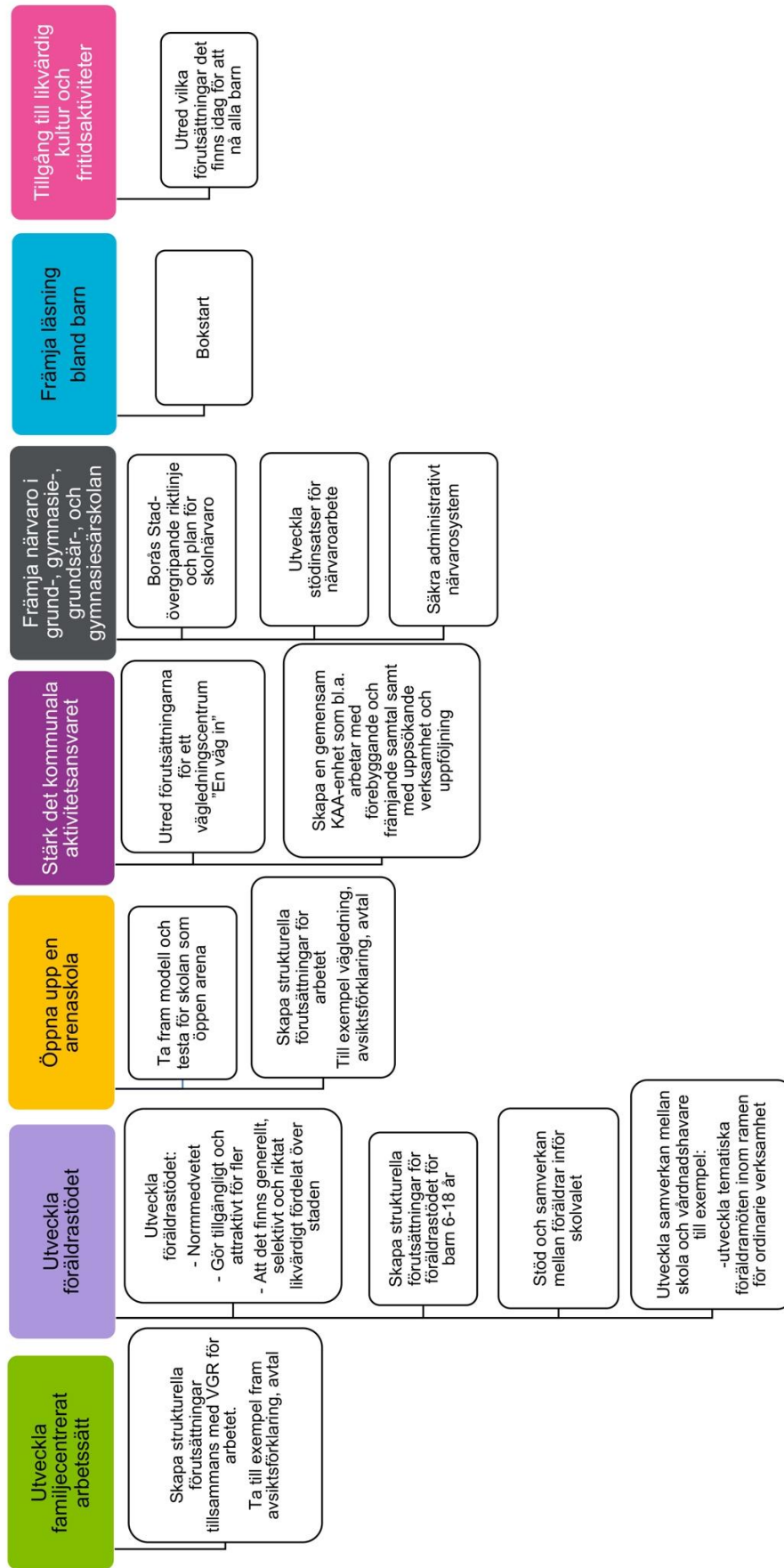
Strategi 5: Inkludera barn och unga i det fria samhället

Borås Stad ska främja ett kritiskt och fritt tänkande hos barn och unga. Förmågan att tänka kritiskt är grundläggande för aktivt deltagande i ett demokratiskt samhällsliv. Det inkluderar färdigheter att kunna analysera, reflektera, dra slutsatser, värdera och ifrågasätta. Vidare ska Borås Stad värna ungas sexuella frihet. Barn och ungas sexuella val ska inte resultera i konsekvenser från samhället, familj eller vänner.

Borås Stad ska främja barn och ungas delaktighet i samhället genom att inkludera dessa i det demokratiska samhället, de svenska normerna och den svenska värdegrunden.

Åtgärder kopplade till strategierna

De åtgärder som finns kopplade till strategierna är redan antagna i handlingsplanen och visas i nedanstående bild. Målbilden bidrar till ett helhetsperspektiv av mål och åtgärder samt skapar bättre förutsättningar till uppföljning av arbetet.

Beslutet expedieras till

1. Samtliga nämnder och styrelser

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Svar på motion av Magnus Sjö Dahl (KD), Hasse Ikävalko (M) och Jolly Bou Rahal (M): Redovisa hela lönen

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen bifalles.

Serviceämnden uppdras, att fram till dess att nytt system upphandlats, tillse att det på lönebeskedet ska finnas information om löneknappen på intranätet.

Sammanfattning

Magnus Sjö Dahl (KD) Hasse Ikävalko (M) och Jolly Bou Rahal (M) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-02-21 lämnat in förslaget att Borås Stad inför en redovisning på varje anställds lönebesked om vilken summa som de lagstadgade arbetsgivaravgifterna uppgår till. Motionärerna vill också om det är möjligt även redovisa vilken summa de avtalsbaserade löneavgifterna uppgår till.

Motionen har inte remitterats.

Nyligen har ”Löneknappen”, där medarbetare och förtroendevalda kan se hela lönen nu finns på intranätet, införts.

För att informationen ska kunna nå ut till fler, bör Serviceämnden undersöka hur en lösning i enlighet med motionens intentioner kan komma till stånd i samband med nästkommande upphandling av system för redovisning av lönebesked samt hur motsvarande redovisning kan göras i Heroma. Fram till

dess bör information om löneknappens existens och funktion framgå av lönebeskedet.

Motionen föreslås med den motiveringen bifallas.

Ärendet i sin helhet

Magnus Sjödahl (KD), Hasse Ikävälko (M) och Jolly Bou Rahal (M) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-02-21 lämnat in förslaget att Borås Stad inför en redovisning på varje anställds lönebesked om vilken summa som de lagstadgade arbetsgivaravgifterna uppgår till. Motionärerna vill också om det är möjligt även redovisa vilken summa de avtalsbaserade löneavgifterna uppgår till.

Motionen har inte remitterats.

Frågan har tidigare väckts i inlämnande motioner 2002 och senast 2011, då av Alfio Franco (M) och Annacarin Martinsson (M).

Kommunfullmäktige beslutade 2016-01-28 att motionen ansågs besvarad och att redovisningen av den totala lönekostnaden skulle ske på Borås Stads intranät. Anledningen till beslutet om intranätet var att det skulle innebära ökade kostnader för Borås Stad, både i form av en engångskostnad och en årlig underhållskostnad om kostnaderna skulle redovisas på varje lönespecifikation.

I och med att en ny motion lämnats in har det konstaterats att det inte funnits någon redovisning av den totala lönekostnaden på intranätet. Under hösten har arbetet med att ta fram den så kallade "Löneknappen" pågått för att verkställa Kommunfullmäktiges beslut. Löneknappen finns nu på Borås Stads intranät. Här kan medarbetare fylla i sina uppgifter och få fram den totala lönekostnaden och se de separata summorna för arbetsgivaravgiften, försäkringsavgiften och kollektivavtal/pensionen. Även förtroendevalda kan använda sig av löneknappen för att se den totala summan för sitt arvode.

För att informationen ska kunna nå ut till fler, uppdras Servicenämnden undersöka hur en lösning i enlighet med motionens intentioner kan komma till stånd i samband med nästkommande upphandling av system för redovisning av lönebesked samt hur motsvarande redovisning kan göras i Heroma. Motionen föreslås med den motiveringen förklaras besvarad.

Beslutsunderlag

1. Motion- Redovisa hela lönen!

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Kristdemokraterna

Annette Carlson

Niklas Arvidsson

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Kommunfullmäktige

Svar på Motion av Leif Häggblom SD, Eva Eriksson SD och Anders Alftberg SD, Familjecentral i serviceort

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen **bifalles**.

Förskolenämnden uppdras att, i samverkan med berörda förvaltningar inom Borås Stad, initiera kontakt och planering med Västra Götalandsregionen för en etablering av Familjecentral i serviceort.

Sammanfattning

Leif Häggblom SD, Eva Eriksson SD och Anders Alftberg SD har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-05-23 lämnat in förslaget att

- Förskolenämnden i samverkan med Individ-och familjeomsorgsnämnden ska verka för att starta upp ytterligare en familjecentral på en av Borås serviceorter

Det finns familjecentraler på Sjöbo, Boda och Norrby. En fjärde är på väg att etableras i centrum. Verksamheten bedrivs i samverkan mellan öppen förskola och socialtjänst i Borås Stad och regionens mödrahälsovård och barnhälsovård.

Kommunstyrelsen bedömer att effekten av den fjärde familjecentralen, som nu är på väg att starta, behöver följas under en längre period. **Parallellt med att utfallet följs upp är det rimligt att man initierar en kontakt och planering för Borås femte Familjecentral, tillsammans med Västra Götalandsregionen.** En utökning av antalet familjecentraler och placeringen av dem, förutsätter också att både Borås Stad och regionen gör en likvärdig bedömning av behovet samt att det finns ekonomiska förutsättningar hos båda parter. **Detta leder till långa ledtider vilket förutsätter en god tids planering i förväg, varvid varför det är lämpligt att påbörja arbetet nu.**

Ärendet i sin helhet

Leif Häggblom SD, Eva Eriksson SD och Anders Alftberg SD har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-05-23 lämnat in förslaget att

- Förskolenämnden i samverkan med Individ-och familjeomsorgsnämnden ska verka för att starta upp ytterligare en familjecentral på en av Borås serviceorter

Motionen har skickats på remiss till Förskolenämnden och Individ- och familjeomsorgsnämnden. Båda nämnderna avstyrker motionen. Nämndernas yttrande redovisas i bilaga.

Kommunstyrelsens bedömning

Av nämndernas yttrande framgår det att det finns familjecentraler på Sjöbo, Boda och Norrby. En fjärde är på väg att etableras i centrum. Verksamheten bedrivs i samverkan mellan öppen förskola och socialtjänst i Borås Stad och regionens mödrahälsovård och barnhälsovård. Det innebär att Borås Stad ensamt, inte kan besluta om att förändra antalet familjecentraler.

Familjecentralerna vänder sig till samtliga, bosatta i Borås kommun. Med hänsyn till att vårdnadshavare och barn ska ha tillgång till en familjecentral, har de etablerats där det finns en god tillgänglighet för den som vill göra ett besök. Det kan vara alltifrån att det är gångavstånd till att det är enkelt att ta sig dit med kollektivtrafiken eller med eget transportmedel. **Det är därmed av särskild vikt att den geografiska spridningen av nya familjecentraler beaktas, för att låta inte centralisera de kommunala och regionala insatserna till enbart centrum.**

Kommunstyrelsen är medveten om att det finns behov av tidiga och förebyggande insatser även i de mindre orterna i Borås kommun. Vid behov av stöd till barn och familjer, genomförs insatser både inom förskola, fritidshem, grundskola och individ- och familjeomsorgen.

Kommunstyrelsen bedömer att effekten av den fjärde familjecentralen, som nu är på väg att starta, behöver följas under en längre period. **Parallellt med att utfallet följs upp är det rimligt att man initierar en kontakt och planering för Borås femte Familjecentral, tillsammans med Västra Götalandsregionen.** En eventuell utökning av antalet familjecentraler och placeringen av dem, förutsätter också att både Borås Stad och regionen gör en likvärdig bedömning av behovet samt att det finns ekonomiska förutsättningar hos båda parter.

Beslutsunderlag

1. Motion Familjecentral i serviceort
2. Fullmäktigeskrivelse
3. Beslutsförslag
4. Förskolenämndens yttrande
5. Individ- och familjeomsorgsnämnden, handling nr 4

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, kommunstyrelsen

Protokollsanteckning: KU1 Familjecentral i serviceort

Familjecentraler drivs av kommunen tillsammans med regionen och det regleras i avtal vilka funktioner och tjänster som respektive part ska stå för. I de fall regionen inte ser nytta med en familjecentral kan inte kommunen starta en sådan på egen hand. Moderaterna och Kristdemokraterna anser att träffpunkter för barn och föräldrar är viktigt även inom orter utanför staden och ser gärna fler öppna förskolor som kan, i många delar, erbjuda ett innehåll som också erbjuds på familjecentraler.

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

Kommunfullmäktige

Svar på motion av Anders Alftberg (SD): Utöka antalet timmar i förskoleklass

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Att tillstyrka motionen.

Kommunstyrelsen noterar att den utredning som Grundskoleförvaltningen gjort saknar en nödvändig omvärldsanalys. Då en rad kommuner genomfört en ökning av antalet timmar i förskoleklass, så är det rimligt att Grundskolenämnden utreder vilka effekter denna åtgärd fått, pedagogiskt och ekonomiskt, hos övriga kommuner.

Ärendet i sin helhet

Anders Alftberg (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-09-26 lämnat in förslaget att

- Utredda möjligheten att öka antalet timmar i kommunens förskoleklasser.

Motionen har skickats på remiss till Grundskolenämnden.

Grundskolenämnden avstyrker motionen.

Kommunstyrelsens bedömning

Grundskoleförvaltningen har gjort en utredning som belyser förslagets ekonomiska och pedagogiska konsekvenser. En utökning av tiden i förskoleklass med en timme per dag, 178 dagar per år, skulle medföra en kostnadsökning på 5 646 000 kr per år

Grundskolenämnden anger i sitt remissvar att det inte är möjligt att prioritera utökandet av antalet timmar i förskoleklass inom skolans budget.

Elever i förskoleklass går idag 4 timmar per dag vilket är en timme mer än Skollagen föreskriver som ett minimum.

En närmare granskning av förskoleklassernas scheman visar dock att kommunens ambition att erbjuda 20 h förskoleklass inte efterlevs på ett stort antal skolor. På vissa skolor ingår raster och lunch i de 4 timmarna, medan andra skolor gör det inte. Detta har lett till att antal undervisningstimmar i förskoleklass varierar. Denna variation hotar ambitionen att erbjuda en likvärdig skola för våra barn. Kompletterande utredning med förslag på åtgärder behövs.

Svenska elever ska enligt skolförordningen vara garanterade 6 890 timmars undervisning under nio års grundskola. Detta är betydligt färre timmar än genomsnittet för övriga OECD-länder. Flertalet länder i OECD har fler timmar undervisning i de lägre åldrarna än vad Sverige har, samtidigt som de lyckas presterar bättre resultat. Argumentet att yngre svenska barn har en lägre kapacitet och förmåga att hantera längre skoldagar än motsvarande elevgrupp i OECD är ytterst tvivelaktigt och saknar vetenskaplig grund.

Forskning och beprövad erfarenhet visar att pedagogiska insatser och stöd i de lägre åldrarna ger en större effekt än insatser i de äldre åldrarna. Granskning av tidigare reformer i Sverige visar att utökandet av lektionstimmar gav störst effekt i de lägre åldrarna gällande skolresultat (Martin Fischer, Martin Karlsson, Therese Nilsson, *"Långsiktiga effekter av mer undervisningstid"*. SNS Analys 64, juni 2020).

Grundskolenämnden ifrågasätter det pedagogiska värdet med att utöka antalet timmar i förskoleklass med följande yttrande: *"En utökning till 25 h bedöms därför inte få större effekter på kunskapsinhämtandet då den utökade tiden sannolikt ändå skulle behöva präglas av lek snarare än mer formell undervisning"*. Uttalandet är något egendomligt och missar hur det pedagogiska arbetet bör bedrivas i förskoleklass. Skolverket konstaterar följande gällande lekens plats i lärandet: *"I läroplanen lyfts skapande och undersökande arbete samt lek fram som en väsentlig del av det aktiva lärandet. Särskilt under de tidiga skolåren har lärande lek stor betydelse för att eleverna ska tillägna sig kunskaper."* Kommunstyrelsen delar Skolverkets analys.

Kommunstyrelsen ställer sig positiv till att ytterligare utreda möjligheten att öka antalet timmar i kommunens förskoleklasser, då en kompletterande omvärldsanalys behövs. Då en rad kommuner genomfört en ökning av antalet timmar i förskoleklass, så är det rimligt att Grundskoleförvaltningen utreder vilka effekter denna åtgärd fått, pedagogiskt och ekonomiskt, i respektive kommun.

Avslutningsvis är det kommunstyrelsen uppfattning att en ordentlig genomlysning av kommunens förskoleklassverksamhet bör ske i samband med föreslagna utredning, avseende likvärdighet ur ett pedagogiskt perspektiv samt skolenheternas följsamhet gällande antal timmar som erbjuds.

Beslutsunderlag

1. Motionen
2. Beslutsförslag
3. Fullmäktigeskrivelse
4. Grundskolenämndens remissyttrande

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers(SD)
Ledamot

Kommunfullmäktige

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Svar på motion av Anders Alftberg (SD): Utöka antalet timmar i förskoleklass

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen avslås.

Ärendet i sin helhet

Anders Alftberg (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-09-26 lämnat in förslaget att

- Utreda möjligheten att öka antalet timmar i kommunens förskoleklasser.

Motionen har skickats på remiss till Grundskolenämnden.

Grundskolenämnden avstyrker motionen.

Kommunstyrelsens bedömning

Grundskoleförvaltningen har gjort en utredning som belyser förslaget ekonomiska och pedagogiska konsekvenser. En utökning av tiden i förskoleklass med en timme per dag, 178 dagar per år, skulle medföra en kostnadsökning på 5 646 000 kr per år

Grundskolenämnden anger i sitt remissvar att det inte är möjligt att prioritera utökandet av antalet timmar i förskoleklass inom skolans budget.

Elever i förskoleklass går idag 4 timmar per dag vilket är en timme mer än Skollagen föreskriver som ett minimum. Nämnden anser inte heller att det finns pedagogiska skäl att utöka undervisnings tiden i förskoleklass utöver de 4 timmarna.

Då Grundskolenämnden redan har gjort en utredning som belyser konsekvenser av utökning av antalet timmar i kommunens förskoleklasser, bedömer Kommunstyrelsen att förslaget i motionen är genomfört.

Beslutsunderlag

1. Motionen
2. Beslutsförslag

3. Fullmäktigeskrivelse
4. Grundskolenämndens remissyttrande

För Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

Kommunfullmäktige

Svar på motion av Anders Alftberg (SD) och Andreas Exner (SD): «Stärk det finska språkets ställning i Borås»

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen **tillstyrkes** avseende första att- satsen; erbjuda grundskole-, gymnasie- och vuxenutbildning på det nationella minoritetsspråket finska.

Motionen är besvarad avseende andra att- satsen; erbjuda äldreomsorg, däribland omsorgsboende och hemtjänst på det nationella minoritetsspråket finska.

Sammanfattning

Anders Alftberg (SD) och Andreas Exner (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-09-26 lämnat in förslaget att

- erbjuda grundskole-, gymnasie-, och vuxenutbildning på det nationella minoritetsspråket finska
- erbjuda äldreomsorg, däribland omsorgsboende och hemtjänst, på det nationella minoritetsspråket finska

Kommunstyrelsen konstaterar att Borås Stad erbjuder äldreomsorg på finska i enlighet med minoritetslagstiftningen.

Kommunstyrelsen anser att arbetet med att stärka det finska språkets ställning i Kommunen är angeläget och ser positivt på att man höjer ambitionsnivån i denna fråga.

Ärendet i sin helhet

Anders Alftberg (SD) och Andreas Exner (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-09-26 lämnat in förslaget att

- erbjuda grundskole-, gymnasie-, och vuxenutbildning på det nationella minoritetsspråket finska
- erbjuda äldreomsorg, däribland omsorgsboende och hemtjänst, på det nationella minoritetsspråket finska

Motionen har skickats på remiss till Arbetslivsnämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Vård- och äldrenämnden, Centrala

funktionshinderrådet samt Centrala pensionärsrådet. **Motionssvar från den finska minoriteten i Borås har även inkommit.**

Arbetslivsnämnden anser att motionen är besvarad. Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och Vård- och äldrenämnden avstyrker motionen. Centrala funktionshinderrådet och Centrala pensionärsrådet avstår från yttrande. **Den finska minoriteten i Borås ställer sig överlag mycket positiv till motionen.**

Kommunstyrelsens bedömning

Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk beskriver vilka rättigheter som minoriteterna inom de speciella förvaltningsområdena. Borås Stad, som är förvaltningsområdena för finska, ska erbjuda förskola och äldreomsorg på minoritetsspråken.

Att erbjuda grundskole-, gymnasie- och vuxenutbildning på finska ligger inte i minoritetslagstiftningens krav (utöver modersmålsundervisning) på en kommun som är förvaltningsområde.

Grundskolenämnden har genomfört en utredning om undervisning på finska och bedömer att det är mycket tveksamt att i nuläget försöka starta tvåspråkig undervisning på finska och svenska. Nämnden **hävdar** att tillgången till personal med adekvat kompetens och intresse inte är tillräckligt god för att kunna garantera stabilitet, kontinuitet och god kvalitet i en sådan undervisning över tid. Vårdnadshavarnas intresse inte är heller särskilt stort. **Kommunstyrelsen noterar dock att uppenbara brister föreligger i detta utredningsarbete.**

I detta arbete skickades en enkät ut till vårdnadshavare med barn i f-9 som har rätt till modersmålsundervisning på finska. Med hänvisning till denna enkät vill utredarna påvisa att intresset är relativt lågt. Det ska dock påpekas att endast 26 personer av 122 utskick svarade, vilket knappast gör resultatet tillförlitligt.

En annan väsentlig brist med enkäten är att man missat en viktig målgrupp: Föräldrar som har sina barn i finsk förskola på Bäckaryds förskola. De två grupperna Hylje och Norppa har sammantaget 19 barn inskrivna (Januari 2020) och förväntas få ytterligare fler inskrivna enligt uppgift från förskolan. Att inte inventera intresset från dessa föräldrar är ytterst märkligt, då dessa förskolebarn är blivande elever i grundskolan och en uppenbar målgrupp för finskspråkig undervisning. Kommunstyrelsen ställer sig därför tveksam till utredningens slutsatser i frågan.

Skolhuvudmannen måste, främst genom en kompetent bemanning, kunna garantera stabilitet, kontinuitet och god kvalitet i en sådan undervisning över tid. Kommunstyrelsen anser att åtgärder bör genomföras snarast i syfte att stärka tillgången till kompetent bemanning.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att det med tanke på gymnasiets och vuxenutbildningens struktur inte är lämpligt att bedriva undervisning på finska. Nämnden beskriver svårigheter med att få ihop grupper då verksamheten är indelad i ett stort antal program och kurser, samt att utbudet skulle styras av i vilken kurs det finns en lärare med rätt kompetens, snarare än den individuella studieplanen.

Kommunstyrelsen anser dock att arbetet med att stärka det finska språkets ställning på gymnasie- och vuxenutbildningsnivå är angeläget och tillstyrker därmed även denna del av motionen. Kommunstyrelsen anser att frågan om hur och i vilken omfattning finsk undervisning ska bedrivas, avseende program- och kursnivå, vidare bör utredas.

Inom äldreomsorgen har Borås Stad två enheter för finstalande, på vård- och omsorgsboendet Distansgatan 7. En enhet har demensinriktning och den andra enheten har somatisk inriktning. Alla medarbetare på de enheterna talar flytande finska och svenska. Inom hemtjänsten riktar sig Trandareds hemtjänst till finska brukare.

Kommunstyrelsen konstaterar att Borås Stad erbjuder äldreomsorg på finska i enlighet med minoritetslagstiftningen.

Beslutsunderlag

1. Motionen
2. Fullmäktigeskrivelse
3. Beslutsförslag
4. Nämndernas remissvar
5. Remissvar från den finska minoriteten i Borås

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Svar på motion av Anders Alftberg (SD) och Andreas Exner (SD): «Stärk det finska språkets ställning i Borås»

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen **tillstyrkes** avseende första att- satsen; erbjuda grundskole-, gymnasie- och vuxenutbildning på det nationella minoritetsspråket finska.

Motionen är besvarad avseende andra att- satsen; erbjuda äldreomsorg, däribland omsorgsboende och hemtjänst på det nationella minoritetsspråket finska.

Sammanfattning

Anders Alftberg (SD) och Andreas Exner (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-09-26 lämnat in förslaget att

- erbjuda grundskole-, gymnasie-, och vuxenutbildning på det nationella minoritetsspråket finska
- erbjuda äldreomsorg, däribland omsorgsboende och hemtjänst, på det nationella minoritetsspråket finska

Kommunstyrelsen konstaterar att Borås Stad erbjuder äldreomsorg på finska i enlighet med minoritetslagstiftningen.

Kommunstyrelsen anser att arbetet med att stärka det finska språkets ställning i Kommunen är angeläget och ser positivt på att man höjer ambitionsnivån i denna fråga.

Ärendet i sin helhet

Anders Alftberg (SD) och Andreas Exner (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-09-26 lämnat in förslaget att

- erbjuda grundskole-, gymnasie-, och vuxenutbildning på det nationella minoritetsspråket finska
- erbjuda äldreomsorg, däribland omsorgsboende och hemtjänst, på det nationella minoritetsspråket finska

Motionen har skickats på remiss till Arbetslivsnämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Vård- och äldrenämnden, Centrala

funktionshinderrådet samt Centrala pensionärsrådet. **Motionssvar från den finska minoriteten i Borås har även inkommit.**

Arbetslivsnämnden anser att motionen är besvarad. Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och Vård- och äldrenämnden avstyrker motionen. Centrala funktionshinderrådet och Centrala pensionärsrådet avstår från yttrande. **Den finska minoriteten i Borås ställer sig överlag mycket positiv till motionen.**

Kommunstyrelsens bedömning

Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk beskriver vilka rättigheter som minoriteterna inom de speciella förvaltningsområdena. Borås Stad, som är förvaltningsområdena för finska, ska erbjuda förskola och äldreomsorg på minoritetsspråken.

Att erbjuda grundskole-, gymnasie- och vuxenutbildning på finska ligger inte i minoritetslagstiftningens krav (utöver modersmålsundervisning) på en kommun som är förvaltningsområde.

Grundskolenämnden har genomfört en utredning om undervisning på finska och bedömer att det är mycket tveksamt att i nuläget försöka starta tvåspråkig undervisning på finska och svenska. Nämnden **hävdar** att tillgången till personal med adekvat kompetens och intresse inte är tillräckligt god för att kunna garantera stabilitet, kontinuitet och god kvalitet i en sådan undervisning över tid. Vårdnadshavarnas intresse inte är heller särskilt stort. **Kommunstyrelsen noterar dock att uppenbara brister föreligger i detta utredningsarbete.**

I detta arbete skickades en enkät ut till vårdnadshavare med barn i f-9 som har rätt till modersmålsundervisning på finska. Med hänvisning till denna enkät vill utredarna påvisa att intresset är relativt lågt. Det ska dock påpekas att endast 26 personer av 122 utskick svarade, vilket knappast gör resultatet tillförlitligt.

En annan väsentlig brist med enkäten är att man missat en viktig målgrupp: Föräldrar som har sina barn i finsk förskola på Bäckaryds förskola. De två grupperna Hylje och Norppa har sammantaget 19 barn inskrivna (Januari 2020) och förväntas få ytterligare fler inskrivna enligt uppgift från förskolan. Att inte inventera intresset från dessa föräldrar är ytterst märkligt, då dessa förskolebarn är blivande elever i grundskolan och en uppenbar målgrupp för finskspråkig undervisning. Kommunstyrelsen ställer sig därför tveksam till utredningens slutsatser i frågan.

Skolhuvudmannen måste, främst genom en kompetent bemanning, kunna garantera stabilitet, kontinuitet och god kvalitet i en sådan undervisning över tid. Kommunstyrelsen anser att åtgärder bör genomföras snarast i syfte att stärka tillgången till kompetent bemanning.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att det med tanke på gymnasiets och vuxenutbildningens struktur inte är lämpligt att bedriva undervisning på finska. Nämnden beskriver svårigheter med att få ihop grupper då verksamheten är indelad i ett stort antal program och kurser, samt att utbudet skulle styras av i vilken kurs det finns en lärare med rätt kompetens, snarare än den individuella studieplanen.

Kommunstyrelsen anser dock att arbetet med att stärka det finska språkets ställning på gymnasie- och vuxenutbildningsnivå är angeläget och tillstyrker därmed även denna del av motionen. Kommunstyrelsen anser att frågan om hur och i vilken omfattning finsk undervisning ska bedrivas, avseende program- och kursnivå, vidare bör utredas.

Inom äldreomsorgen har Borås Stad två enheter för finstalande, på vård- och omsorgsboendet Distansgatan 7. En enhet har demensinriktning och den andra enheten har somatisk inriktning. Alla medarbetare på de enheterna talar flytande finska och svenska. Inom hemtjänsten riktar sig Trandareds hemtjänst till finska brukare.

Kommunstyrelsen konstaterar att Borås Stad erbjuder äldreomsorg på finska i enlighet med minoritetslagstiftningen.

Beslutsunderlag

1. Motionen
2. Fullmäktigeskrivelse
3. Beslutsförslag
4. Nämndernas remissvar
5. Remissvar från den finska minoriteten i Borås

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, kommunstyrelsen

Rätt förutsättningar

Onsdagen 2020-09-02 mottog Borås Stad information från Migrationsverket kring de nya reglerna för anmälan av områden med sociala och ekonomiska utmaningar gällande eget boende för asylsökande (EBO). Borås Stad har fått möjlighet att fram till den 19 oktober 2020 anmäla aktuella områden inom Borås.

Den 15 augusti 2020 ändrades förordning (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl. gällande vilka områden som kan anmälas och hur anmälan ska göras. Innan en kommun anmäler ett eller flera områden i kommunen till Migrationsverket ska Länsstyrelsen yttra sig. Av yttrande ska framgå om länsstyrelsen invänder mot att ett område anmäls. Kommunen får inte anmäla ett område som länsstyrelsen invänt sig mot.

Borås Stad etablerar vartannat år ett välfärdsbokslut. Syftet med välfärdsbokslutet är att möjliggöra jämförelser geografiskt, socioekonomiskt, åldersmässigt och ur ett genusperspektiv. Sociala och ekonomiska utmaningar i de olika kommundelarna har kartlagts och analyserats för att ge politikerna ett bra beslutsunderlag inför beslut.

I det senaste välfärdsbokslutet (2018) pekas tre områden särskilt ut, där indikatorerna och resultaten tydligt blottlägger rådande sociala och ekonomiska utmaningar. Dessa områden är Norrby, Hässleholmen/Hulta, samt Sjöbo. Visserligen återfinns sociala och ekonomiska skillnader i andra områden än dessa, men skillnaderna är inte i lika stor omfattning.

Lämpligen borde hela Borås undantas i EBO-lagstiftningen, men beaktat den förändrade förordningen möjliggörs endast att de mest utsatta områdena undantas. Då Borås Stad har ett gott underlag från välfärdsbokslutet, föreligger det inga hinder för staden att kontakta länsstyrelsen för ett yttrande om att undanta dessa områden.

Sverigedemokraterna föreslår Kommunstyrelsen att besluta,

Att hemställa om ett yttrande hos länsstyrelsen att undanta Norrby, Hässleholmen/Hulta och Sjöbo från *Lagen om eget boende, EBO*.

Att Översända yttrandet tillsammans med kommunstyrelsens beslut till Migrationsverket.

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, Kommunstyrelsen

M1 Alternativt förslag från Vänsterpartiet, Kommunstyrelsens sammanträde 2020-09-07

Svar på motion av Stefan Lindborg (V) och Peter Wiberg (V): Inrätta område för stadsodling i Knalleland

Styrets förslag till svar kan sammanfattas med: vi vill inte att detta område används för stadsodling. Som bakgrund till detta hänvisas till att området är detaljplanerat som allmän platsmark och att mark för stadsodling enbart upplåtes till föreningar. Vänsterpartiets tolkning är att styret med hänvisning till kommunal byråkrati väljer att inte ta till vara på det engagemang som finns hos enskilda boråsare för att göra en plats trevligare. Om det hade funnits politisk vilja hade styret självklart i ett annat ärende kunnat föreslå att området förändrats till parkmark och undersökt intresset för att bilda en odlarförening bland de som bor i närheten. Istället kommer vi nu stå kvar med ett område som inte används och som inte bidrar till någon glädje bland boende i området eller förbipasserande boråsare. Vår ambition är en annan. Som det står i motionen vill vi:

”Istället för att bara ta bort något som vi tror många har uppskattat är det mer konstruktivt att ersätta det med något bättre. Ett område för stadsodling på platsen som kommunen inrättar skulle kunna tillgängliggöra området för fler och samtidigt bidra till liv och glädje i en del av staden där det behövs mer rörelse.”

Med anledning av ovanstående föreslår Vänsterpartiet:

Att Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige beslut att motionen bifalles

För Vänsterpartiet i Kommunstyrelsen
Ida Legnemark och Stefan Lindborg

Initiativärende: Gässlösa

Stadens översiktsplan pekar ut Gässlösa som i framtiden skall integreras i den centrala stadsmiljön genom att utvecklas med bostäder, arbetsplatser, handel och levande stadsgator.

Kring detta råder politisk enighet och det råder ingen tvekan om att Gässlösa skall utvecklas till ett nytt spännande område att leva, bo och arbeta i. Detta förutsätter att många av de företag som finns i området idag måste flytta.

Aktiva företagare i området förstår detta men är i sin dagliga gärning och planering inför framtida investeringsbeslut helt beroende av att erhålla tydlig information om när det börjar bli dags att flytta på sig och huruvida Borås Stad kan vara behjälplig med att finna ny lämplig industrimark.

De företag som äger sin egen mark och en del andra har inte akut bråttom med att få besked från kommunen, men det har framkommit att ca 10-15 företag som arrenderar mark för sin verksamhet nu är i behov av synnerligen brådslande besked om vad som skall hända.

Borås Stad har genom mark- och exploateringsavdelningen sagt upp arrendeavtalen under året och förväntar sig att berörda företag lämnar sina lokaler snarast. På grund av Coronapandemin har tidsfristen i en del fall förlängts.

Borås Stad har tydligt deklarerat att man vill vara en företagervänlig stad. Frågan är dock hur detta nu i praktiken uppfattas av företagarna i Gässlösa.

Med tanke på att det rimligen kommer att dröja flera år till innan kommunen bestämt sig för när Gässlösaområdet skall påbörjas på allvar och hur området skall se ut, kan man ställa sig frågan varför Borås Stad redan i år eller början av nästa år avser att avhysa ett flertal företag från området innan de fått klarhet i vart de skulle kunna flytta.

Vi vill därför få redovisat vilka åtgärder som vidtagits och vilka behov som finns för varje företag inom Gässlösaområdet i samband med att de tvingas flytta från området samt var mark kan erbjudas.

Om inget sådant förberetts föreslås Kommunstyrelsen besluta att Stadsledningsförvaltningen återkommer med förslag till planering för hur behov ska utredas, redovisning av vilka åtgärder som krävs för att kunna erbjuda ersättningsmark till företagen samt var mark skulle kunna erbjudas utifrån företagens behov.

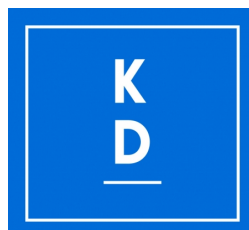
Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson
Martin Nilsson
Lars Gunnar Comén
Hasse Ikävalko

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson
Hans Gustavsson

Protokollsanteckning: "Svar" på initiativärende: vad innebär familjeveckan för Borås Stad? (E1)

Vad gäller det "svar" vi fått på vårt initiativärende om familjeveckans konsekvenser vill vi peka särskilt på två saker. För det första, anser vi det är anmärkningsvärt att det tagit så mycket som två år att besvara frågan. En rimligare ordning vore att titta på möjliga konsekvenser av den förda rikspolitiken i samband med att nya policyförslag väl sjösätts och inte först flera år senare. För det andra, anser vi inte att det "svar" vi erhållit faktiskt besvarar de frågor som ställs i initiativärendet.

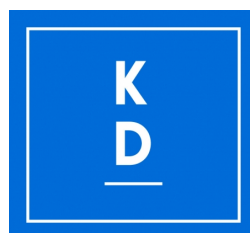
Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

Kommunfullmäktige

Svar på motion av Leif Häggblom (SD), Patric Silfverklinga (SD), Björn Qvarnström (SD) och Crister Spets (SD): Stärk demokratin för hörselskadade

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionens **första att-sats bifalles**. Motionens **andra att-sats anses besvarad**.

Sammanfattning

Leif Häggblom (SD), Patric Silfverklinga (SD), Björn Qvarnström (SD) och Crister Spets (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde den 17 maj 2018 inlämnat rubricerad motion i vilken föreslås att berörd instans utreder de tekniska möjligheterna till en fungerande textning i samband med webbsändningar samt att berörd instans även utreder de tekniska möjligheterna till teckenspråkstolkning vid webbsändning. Kommunstyrelsen anser att motionens första att- sats är genomförd samt föreslår att motionens andra att-satts avstyrks då textning av sammanträden ses som en tillräcklig åtgärd för att göra sammanträdenas tillgängliga. Motionen är således besvarad.

Ärendet i sin helhet

Leif Häggblom (SD), Patric Silfverklinga (SD), Björn Qvarnström (SD) och Crister Spets (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde den 17 maj 2018 inlämnat rubricerad motion i vilken föreslås att berörd instans utreder de tekniska möjligheterna till en fungerande textning i samband med webbsändningar samt att berörd instans även utreder de tekniska möjligheterna till teckenspråkstolkning vid webbsändning.

Motionen har inte skickats på remiss.

Den 1 januari 2019 trädde lagen om tillgänglighet till digital offentlig service i kraft.

Lagen genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 av den 26 oktober 2016 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer. Genom lagen antogs även vissa bestämmelser som går utöver direktivets minimikrav. Enligt lagen ska digital service som tillhandahålls av en offentlig aktör genom en teknisk lösning som står under aktörens kontroll vara tillgänglig i enlighet med tillgänglighetskraven i föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Därutöver ska även digital

service som tillhandahålls av en offentlig aktör genom en teknisk lösning som står under tredje parts kontroll, så långt det är möjligt, uppfylla samma krav. Lagens tillämpningsområde omfattar statliga och kommunala myndigheter, beslutande församlingar i kommuner och landsting, offentligt styrda organ samt sammanslutningar av dessa aktörer. Lagen omfattar även privata aktörer, som med offentlig finansiering bedriver yrkesmässig verksamhet inom förskola, skola, hälso- och sjukvård samt omsorg. Detsamma gäller enskilda utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda examina, och som till största delen har statsbidrag som finansiering av högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå eller för utbildning på forskarnivå. Lagen syftar till att digital offentlig service blir mer tillgänglig, framför allt för personer med funktionsnedsättning.

I lagen är direktsändningar undantagna från reglering. Trots detta anser Kommunstyrelsen att textning i samband med webbsändningar bör genomföras. I budget 2020 för Kommunfullmäktige är medel för att genomföra en förstudie för Kommunfullmäktiges sammanträden avsatta. Under hösten 2020 planeras de första sammanträdena att live textas genom AI (artificial intelligence).

Motionens andra att sats att utreda de tekniska möjligheterna till teckenspråkstolkning vid webbsändning anser Kommunstyrelsen inte ska tillstyrkas då textning av sammanträden ses som en tillräcklig åtgärd för att göra sammanträdens tillgängliga.

Beslutsunderlag

1. Motion av Leif Häggblom (SD), Patrik Silfverklinga (SD), Björn Qvarnström (SD) och Crister Spets (SD): Stärk demokratin för hörselskadade.

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, kommunstyrelsen

Integrera ännu mera!

Borås Stad har fått möjlighet till att lämna synpunkter på förslag till kommunal från Länsstyrelsen Västra Götalands Län. Länsstyrelsen har i uppdrag att fatta beslut om fördelning av antalet nyanlända som ska anvisas till länets kommuner under ett kalenderår, så kallade kommunal, enligt förordningen (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Grunden för Länsstyrelsens beslut om kommunal är regeringens beslut om länstal och gällande kriterier enligt lagen om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38). Migrationsverket har på uppdrag av regeringen tagit fram ett förslag på hur många nyanlända som ska anvisas till varje län, men regeringen har ännu inte fattat beslut. Först när regeringen beslutat om länstal kan Länsstyrelsen besluta om kommunal.

Under förutsättning att regeringen beslutar enligt Migrationsverkets förslag kommer länstalet för Västra Götalands län att vara 1307 anvisningsbara platser. Utifrån detta förslag till beslut har Länsstyrelsen tagit fram ett förslag till kommunal.

Fram till 23 oktober har länets kommuner möjlighet att lämna synpunkter på förslaget och föreslå omfördelningar av kommunal mellan kommuner.

I bilagan till förslaget föreslås Borås ta emot 48 nyanlända. Sverigedemokraterna föreslår att de föreslagna anvisade till Borås istället fördelas mellan övriga kommuner i Västra Götalands Län som inte har utpekade särskilt utsatta områden enligt Polisen.

Till följd föreslår Sverigedemokraterna Kommunstyrelsen besluta samt översända till Länsstyrelsen Västra Götalands Län senast den 23 oktober,

att Kommunstyrelsen besvarar Länsstyrelsen och lämnar önskemål att om att revidera sina anvisningsandelar i enlighet med skrivelsens intention, samt

att Kommunstyrelsen lämnar svar om att Borås Stad saknar förutsättningarna att ta emot fler nyanlända till följd av bostadsbrist och utbredd segregation.

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Svar på motion av Morgan Hjalmarsson (FP): Södra Torget förtjänar mer än bara bussar!

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen **besvaras**

Ärendet i sin helhet

Morgan Hjalmarsson har vid Kommunfullmäktiges möte 2013-12-19 lämnat in ett förslag om att Borås Stad ska flytta busstrafiken från Södra torget samt göra om torget till mötesplats och utreda om en saluhall kan förläggas till torget.

Sedan motionen lämnades in har Kommunfullmäktige fastslagit att ”Södra torget ska fortsätta vara nav för kollektivtrafiken och byggs om för trafiksäkerhet och tillgänglighet.” (Borås Stads budget 2019 sidorna 46 och 61).

Ambitionen är dock att tillgängliggöra Södra Torget för annat än busstrafik i så stor utsträckning som möjligt.

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunfullmäktige har sedan motionen lämnades in fattat ett långsiktigt inriktningsbeslut när det gäller Södra torget, som innebär att torget även i framtiden är nav för kollektivtrafik. **Ambitionen är dock att tillgängliggöra Södra Torget för annat än busstrafik i så stor utsträckning som möjligt.**

Mot den bakgrunden **besvaras** motionen.

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

Kommunfullmäktige

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Lokalisering av den busstrafik som idag sker på Södra torget (Budgetuppdrag 2015)

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Budgetuppdraget kvarstår och omhändertas i de kommande tvärpolitiska samtalen om kollektivtrafikens dragning i centrala Borås.

Ärendet i sin helhet

I Borås Stads budget 2015 ges Kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå flytt av busstrafiken från Södra torget i syfte att frigöra torget.

Kommunfullmäktige har senare (Boras Stads budget 2019 och 2020) fattat nytt beslut om Södra Torget enligt följande:

”Södra torget ska fortsätta vara nav för kollektivtrafiken men ska byggas om för trafiksäkerhet och tillgänglighet.”

Kommunstyrelsen ser trots det vikten av att se över vilka konsekvenser en flytt av all kollektivtrafik eller delar av kollektivtrafiken från Södra torget skulle få, både för torget och dess omgivning men också för kollektivtrafiken.

Kommunstyrelsen föreslår därför Kommunfullmäktige besluta att budgetuppdraget ifråga kvarstår och att det hanteras inom ramen för de tvärpolitiska samtal som kommer föras om stadens kollektivtrafik.

Kommunstyrelsens bedömning

Budgetuppdraget kvarstår och omhändertas i de kommande partiövergripande samtalen om kollektivtrafikens dragning i centrala Borås.

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

ALTERNATIVT FÖRSLAG

BRT (Bus Rapid Transit) i Borås.

Kommunstyrelsens beslut

Utredning av BRT i Borås, som ett separat ärende, avslutas.

Sammanfattning

2013-12-16 beslutade Kommunstyrelsen att ge Stadskansliet i uppdrag att utreda konsekvenserna av införandet av BRT i Borås för det övriga trafiknätet och att närmare studera de problempunkter som identifierats.

Detta har genomförts i nära samarbete med Västra Götalandsregionen och Västtrafik.

Slutsatsen är att renodlad Bus Rapid Transit i egna körfält inte är genomförbart i Borås idag. Vid planering av nya bostads- och verksamhetsområden bör det prövas ifall BRT skulle kunna vara ett alternativ för att minska restider och på så vis öka resandet med kollektivtrafiken.

Kommunfullmäktige har fattat ett beslut om en politiskt ledd utredning av kollektivtrafiken genom stadens centrala delar. Den kunskap som utredande av BRT har genererat kan utgöra en del av underlaget i det fortsatta arbetet, däremot finns inget skäl att låta Kommunstyrelsens uppdrag att utreda BRT kvarstå som ett separat ärende. Ärendet avslutas därför.

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

Kommunfullmäktige

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Svar på återremitterad motion från Anna Svalander (L) och Anne-Marie Ekström (L): Kartlägg hedersrelaterat våld och förtryck i skolorna i Borås

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen är besvarad.

Regelbundet genomföra enkätundersökningar bland skolelever om deras upplevda utsatthet för hederskultur år 2020 inom ramen för LUPP och därefter inom ramen för välfärdsbokslutet och andra lämpliga gällande enkäter som går ut från Borås Stad för att kunna följa effekterna av arbetet med densamma.

Ärendet i sin helhet

Motionärerna har vid Kommunfullmäktiges sammanträde den 21 december 2016 lämnat en motion om att kartlägga hedersrelaterat våld och förtryck i skolorna i Borås. Kommunstyrelsen beslutade den 2 maj 2017 att motionen besvarats.

Vid Kommunfullmäktiges sammanträde den 18 maj 2017 beslutades efter votering att återremittera motionen gällande kartläggning av det hedersrelaterat våld och förtryck i Borås skolor med beaktande av;

- Borås stad ansöker om att få vara en del i den nationella kartläggningen
- Vid framtagandet av välfärdsbokslutet tas en punkt med som handlar om hur unga får umgås
- En snabbutbildning kring hedersvåld och förtryck görs av skol- och socialtjänstpersonal och annan personal som kan komma i kontakt med unga som är utsatta för hedersproblematik

- Det tidigare framtagna materialet om hot, våld och förtryck i hederns namn från 2008 uppdateras.
- En telefonlinje inrättas av Borås stad dit unga drabbade av hedersförtryck och våld kan vända sig.

Borås Stad har i mail till Socialstyrelsen den 23 april 2017 undersökt möjligheten att få vara en del av den nationella kartläggningen men fått till svar av Socialstyrelsen den 26 april 2017 att det inte var möjligt för enskilda städer att få bli en del av kartläggningen.

Oaktat detta har Socialstyrelsen i april 2019 publicerat rapporten; Ett liv utan våld och förtryck, slutredovisning av uppdraget att genomföra en nationell kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck.

Socialstyrelsen konstaterar i rapporten att uppdraget att göra en nationell kartläggning av omfattningen i befolkningen av hedersrelaterat våld och förtryck i alla åldersgrupper inte varit möjligt att genomföra. Socialstyrelsen anger i rapporten att det är metodologiska, etiska, juridiska och tekniska orsaker till att det inte varit möjligt.

Övriga beaktanden som motionärerna angett i motionen har omhändertagits i det uppdrag som Arbetslivsnämnden fått av Kommunstyrelsen 2018 att starta en tvärprofessionell samverkansgrupp för att arbeta fram en plan mot hedersrelaterat våld och förtryck. Det arbetet har avstannat efter att arbetsgruppen inte lyckats skapa den samverkansplan som Arbetslivsnämnden och förvaltningen avsett. Förvaltningen har hemställt om politisk vägledning i fråga om framtagande av planen. Arbetet försvårades dessutom av att koordinatören för hedersrelaterat våld och förtryck avslutade sin anställning vid Arbetslivsförvaltningen.

Eftersom den nationella kartläggningen av hedersrelaterat våld och förtryck inte gått att genomföra, är motionärernas motion om att kartlägga hedersrelaterade våld och förtryck i Borås skolor åter aktuell. En kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck i Borås skolor är, som motionärerna anger, viktig främst genom att få ett underlag så det blir lättare att genomföra rätt sorts åtgärder.

Det som bör beaktas är att ~~den en~~ kartläggning ~~som motionärerna avser av det mer omfattande slaget~~ är både tids- och resurskrävande samt kostsam. Uppsala kommun, som genomfört en kartläggning som redovisats 2019, uppskattar tidsåtgången för kartläggningen med analys och sammanställning till cirka 18 månader och till en kostnad av cirka 1 miljon kronor. Utöver Uppsala kommun har storstadskommunerna Stockholm, Göteborg och Malmö med ledning av Örebro universitet genomfört en kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck 2018. Resultatet har presenterats i en rapport som omfattar kartläggningen i Stockholm, Göteborg och Malmö och en rapport som omfattar kartläggningen i Uppsala.

De fyra kommunernas kartläggningar och analyser är betydelsefulla av främst två anledningar:

1. Samtliga kartläggningar har utgått från samma enkätfrågeformulär. Det innebär att samtliga kommuner kan jämföras i sin

helhet i syfte att kunna dra vissa slutsatser om hedersrelaterat våld och förtryck i den svenska kontexten och även med Borås stads population och förhållanden.

2. Sammanlagt i de fyra kartläggningarna har 8302 enkäter samlats in och besvarats av elever i årskurs nio i de fyra kommunerna samt 235 nyckelpersoner med djupgående kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck intervjuats i 95 öppna omfattande intervjuer.

Bedömningen är att det kan anses som säkerställt att de fyra kommunerna har ett bra underlag för deras slutsatser vad avser hedersrelaterat våld och förtryck. Det finns heller inga skäl att argumentera för att elever i nionde klass i Borås avviker från elever i de fyra kommunerna som omfattas i kartläggningarna och inte heller andra förhållanden i lokalsamhället som, avseende hedersrelaterat våld och förtryck, skiljer sig från de fyra kommuner som genomfört kartläggningen.

Däremot kan det finnas skäl att genomföra regelbundna undersökningar av mindre omfattning, till exempel enbart mot skolelever, för att kunna följa effekterna av det arbete som framöver kommer utföras för att motverka det hedersrelaterade förtrycket. En sådan undersökning skulle inte alls vara lika resurskrävande eller praktiskt komplicerad att utföra. Frågor om utsatthet och hedersförtryck ska inkluderas i välfärdsbokslutet.

Det föreslås ~~därfö~~ vidare att:

- ~~1. Borås Stad inte genomför en kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck i Borås skolor utan i stället använder sig av den kartläggning och analys som genomförts av de fyra kommunerna.~~
2. Arbetslivsförvaltningen (ALF) genom deras koordinator mot hedersrelaterat våld och förtryck leder arbetet med att ta fram en handlingsplan för Borås stads arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Detta i samverkan med Centrum för kunskap och säkerhet (CKS).
3. ALF uppdras att, i samverkan CKS och med berörda aktörer, införa hedersrelaterade frågor i välfärdsbokslutet och andra lämpliga gällande enkäter som går ut från Borås Stad (exempelvis LUPP, skolklimatsenkäter, anmälningar om kränkande behandlingar, kvalitetsuppföljningar m.fl.). Detta för att erhålla ytterligare kunskap från fler ålderskategorier än kartläggningarna från storstäderna om utbredningen av hedersrelaterat våld och förtryck i Borås genom sedan tidigare etablerade kommunikationsvägar.¹

Sammanställning och ”analys” av dels de tidigare kartläggningarna i andra kommuner samt den information som finns tillgänglig genom relevanta mätningar i Borås stad har sammanställts samt en idé på utformning och

¹ För kommande LUPP 2020 har redan en fråga kunnat läggas till: Om du skulle ha en hemlig relation med en person och din familj skulle få kännedom om det, vad tror du att de skulle göra då? Inget särskilt; Prata om det med mig; Tvinga mig att göra slut; Hota med våld eller utöva våld; Tvinga mig till tvångsäktenskap/förlovning: Vet ej

innehåll av en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck vilken bifogas.

Beslutsunderlag

1. Motion från Anna Svalander (L) och Anne-Marie Ekström (L): Kartlägg
2. Svar på återremitterad motion från Anna Svalander (L) och Anne-Marie Ekström (L): Kartlägg hedersrelaterat våld och förtryck i skolorna i Borås 200817
3. Publikationer om kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck
4. Sammanställning av kartläggningar hedersrelaterat våld och förtryck rev 20200817

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Arbetslivsnämnden

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

Kommunfullmäktige

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Svar på motion från Annette Carlson (M) och Niklas Arvidsson (KD): Kartlägg det hedersrelaterade förtrycket

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Motionen är besvarad.

Regelbundet genomföra enkätundersökningar bland skolelever om deras upplevda utsatthet för hederskultur år 2020 inom ramen för LUPP och därefter inom ramen för välfärdsbokslutet och andra lämpliga gällande enkäter som går ut från Borås Stad för att kunna följa effekterna av arbetet med densamma.

Ärendet i sin helhet

Motionärerna har vid Kommunfullmäktiges sammanträde den 25 april 2019 lämnat en motion om att kartlägga hedersrelaterat våld och förtryck i Borås. Motionärerna anser att det finns starka skäl för Borås Stad att genomföra en kartläggning av det hedersrelaterade våldet och förtrycket efter att Socialstyrelsens nationella kartläggning misslyckats.

Bakgrund

Borås Stad har i mail till Socialstyrelsen den 23 april 2017 undersökt möjligheten att få vara en del av den nationella kartläggningen men fått till svar av Socialstyrelsen den 26 april 2017 att det inte var möjligt för enskilda städer att få bli en del av kartläggningen.

Oaktat detta har Socialstyrelsen i april 2019 publicerat rapporten; *Ett liv utan våld och förtryck, slutredovisning av uppdraget att genomföra en nationell kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck.*

Socialstyrelsen konstaterar i rapporten att uppdraget att göra en nationell kartläggning av omfattningen i befolkningen av hedersrelaterat våld och förtryck i alla åldersgrupper inte varit möjlig att genomföra. Socialstyrelsen

anger i rapporten att det är metodologiska, etiska, juridiska och tekniska orsaker till att det inte varit möjligt.

Övriga beaktanden som motionärerna angett i motionen har omhändertagits i det uppdrag som Arbetslivsnämnden fått av Kommunstyrelsen 2018 att starta en tvärprofessionell samverkansgrupp för att arbeta fram en plan mot hedersrelaterat våld och förtryck. Det arbetet har avstannat efter att arbetsgruppen inte lyckats skapa den samverkansplan som Arbetslivsnämnden och förvaltningen avsett. Förvaltningen har hemställt om politisk vägledning i fråga om framtagande av planen. Arbetet försvårades dessutom av att koordinatören för hedersrelaterat våld och förtryck avslutade sin anställning vid Arbetslivsförvaltningen. **Det är oerhört viktigt att Arbetslivsnämnden ser till att verkställa det uppdrag som givits redan i budget 2017.**

Eftersom den nationella kartläggningen av hedersrelaterat våld och förtryck inte gått att genomföra, är motionärernas motion om att kartlägga hedersrelaterade våld och förtryck i Borås skolor åter aktuell. En kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck i Borås skolor är, som motionärerna anger, viktig främst genom att få ett underlag så det blir lättare att genomföra rätt sorts åtgärder.

Förslag

Det som bör beaktas är att **den en** kartläggning **som motionärerna avser av det mer omfattande slaget** är både tids- och resurskrävande samt kostsam. Uppsala kommun, som genomfört en kartläggning som redovisats 2019, uppskattar tidsåtgången för kartläggningen med analys och sammanställning till cirka 18 månader och till en kostnad av cirka 1 miljon kronor. Utöver Uppsala kommun har storstadskommunerna Stockholm, Göteborg och Malmö med ledning av Örebro universitet genomfört en kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck 2018. Resultatet har presenterats i en rapport som omfattar kartläggningen i Stockholm, Göteborg och Malmö och en rapport som omfattar kartläggningen i Uppsala.

De fyra kommunernas kartläggningar och analyser är betydelsefulla av främst två anledningar:

1. Samtliga kartläggningar har utgått från samma enkätfrågeformulär. Det innebär att samtliga kommuner kan jämföras i sin helhet i syfte att kunna dra vissa slutsatser om hedersrelaterat våld och förtryck i den svenska kontexten och även med Borås stads population och förhållanden.
2. Sammanlagt i de fyra kartläggningarna har 8302 enkäter samlats in och besvarats av elever i årskurs nio i de fyra kommunerna samt 235 nyckelpersoner med djupgående kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck intervjuats i 95 öppna omfattande intervjuer.

Bedömningen är att det kan anses som säkerställt att de fyra kommunerna har ett bra underlag för deras slutsatser vad avser hedersrelaterat våld och förtryck. Det finns heller inga skäl att argumentera för att elever i nionde klass i Borås avviker från elever i de fyra kommunerna som omfattas i kartläggningarna och

inte heller andra förhållanden i lokalsamhället som, avseende hedersrelaterat våld och förtryck, skiljer sig från de fyra kommuner som genomfört kartläggningen.

Däremot kan det finnas skäl att genomföra regelbundna undersökningar av mindre omfattning, till exempel enbart mot skolelever, för att kunna följa effekterna av det arbete som framöver kommer utföras för att motverka det hedersrelaterade förtrycket. En sådan undersökning skulle inte alls vara lika resurskrävande eller praktiskt komplicerad att utföra. Frågor om utsatthet och hedersförtryck ska inkluderas i välfärdsbokslutet.

Det föreslås ~~därfö~~ vidare att:

- ~~1. Borås Stad inte genomför en kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck i Borås skolor utan i stället använder sig av den kartläggning och analys som genomförts av de fyra kommunerna.~~
2. Arbetslivsförvaltningen (ALF) genom deras koordinator mot hedersrelaterat våld och förtryck leder arbetet med att ta fram en handlingsplan för Borås stads arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Detta i samverkan med Centrum för kunskap och säkerhet (CKS).
3. ALF uppdras att, i samverkan CKS och med berörda aktörer, införa hedersrelaterade frågor i välfärdsbokslutet och andra lämpliga gällande enkäter som går ut från Borås Stad (exempelvis LUPP, skolklimatsenkäter, anmälningar om kränkande behandlingar, kvalitetsuppföljningar m.fl.). Detta för att erhålla ytterligare kunskap från fler ålderskategorier än kartläggningarna från storstäderna om utbredningen av hedersrelaterat våld och förtryck i Borås genom sedan tidigare etablerade kommunikationsvägar.¹

Sammanställning och ”analys” av dels de tidigare kartläggningarna i andra kommuner samt den information som finns tillgänglig genom relevanta mätningar i Borås stad har sammanställts samt en idé på utformning och innehåll av en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck vilken bifogas.

Beslutsunderlag

1. Motion av Annette Carlson (M) och Niklas Arvidsson (KD): Kartlägg det hedersrelaterade förtrycket.
2. Svar på motion från Annette Carlsson (M) och Niklas Arvidsson (KD): Kartlägg det hedersrelaterade förtrycket
3. Publikationer om kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck
4. Sammanställning av kartläggningar hedersrelaterat våld och förtryck rev 20200819 bilaga

¹ För kommande LUPP 2020 har redan en fråga kunnat läggas till: Om du skulle ha en hemlig relation med en person och din familj skulle få kännedom om det, vad tror du att de skulle göra då? Inget särskilt; Prata om det med mig; Tvinga mig att göra slut; Hota med våld eller utöva våld; Tvinga mig till tvångsäktenskap/förlovning: Vet ej

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Arbetslivsnämnden

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson